

DEBRECZEN

XIX. évfolyam 190. sz.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Ára: 12 fillér

Hazatért a nemzet hősi halottja

Kormányzóhelyettesünk holttestének útja a határtól Kassán át Budapestig gyászoló százezrek között — Kassán megtörtént az agnoszkálás — Az Ország-ház kupolacsarnokában helyezték ravatalra vitéz Horthy István holttestét

Kormányzó Urunk, hitvese és az özvegy kedden este felkeresték a drága halott ravatalát

Híven van a nemzet hősi halottja...

Az ország fájdalmas kegyelele kísérté az a gyászvonat, amely az egész magyarság nagy halottját, hősi halálú holt Kormányzóhelyettesünk holttestét hozta. A szomorú út állomásain egymásután esuklottak je a fejek, mint áthaladt a Rákóczi-lepellel takart érekeporsó. Siratják a letört reménységet, a perbahullott ígéretet, azt a férfit, aki a magyar jövő legszebb ígérete volt.

A vonat befutott végállomására s egyúttal vette át a drága terhet. Ma pedig már a végfeszesség helyén áll felravatalozottan a koporsó, az Ország-ház kupolacsarnokában. Ott, ahol hat hónappal előbb egy ünnepi, boldog pillanatban egy nemzet üdvözlése közben élete legnagyobb élményét élte Horthy István, amikor mint kormányzóhelyettes esküdhett...

Az ország készül a nagy temetésre. Az immár egy hete tartó gyász legfájdalmasabb, legmegrázóbb momentuma következik: a búcsú vitéz nagybányai Horthy Istvántól, ki ifjú életét áldozta a hazának. Holnap az egyetemes magyarság vesz búcsút az időnek előtte sírhasszáló nagy magyar reménységtől...

Hősi halálú holt Kormányzóhelyettes Urunk földi maradványai kedden hajnalban érkeztek magyar földre. Mely gyászbaborult ország fogadta a megteremtő hős, aki életét áldozta a hazáért.

Sebesültszállító vonathoz csatolt gyászkocsiban hozták a koporsót.

Ejtőernyővel borított koporsó

Hernádszentivánánál lépte át a vonatot a magyar határt. A hajnali órák ellenére minden állomáson hatalmas lömeg gyűlt egybe, néma fohajtással adózva a hősi halott előtt. A fenyőágakkal díszített gyászkocsiban a bajtársak koszorúja és virágai között volt a koporsó, amelyet ejtőernyővel borítottak le.

Vitéz Szabó László vezérőrnagy vezetésével tisztiküldöttség kísérte Kassáig, ahol a kormány képviselőiben Radoesay László igazságügyminiszter, a honvédség képviselőiben pedig vitéz Lakatos Géza altábornagy vetet át. Német részről Gülker és Hausherr százados vezetésével ugyancsak tisztiküldöttség kísérte a határtól hazáig a koporsót.

A határtól hazáig is minden állomáson, ahol megállt a vonat, megható tiszteletadások történtek.

Magyar-német-szlovák tisztiőség

Szlovák területig magyar és német tisztiőség kísérte. Muszina szlovák ha-

tárállomáson pedig Heidler alezredes vezetésével szlovák tisztiküldöttség is csatlakozott a kísérekhez. Eperjesen Dudás András zsupán, Tiso elnök ko-

szorúját helyezte el a koporsón a pozsonyi magyar követség részéről pedig Walter Emil követségi tanácsos telet le koszorúját.

Rákóczi városában

Rákóczi fejedelem ősi magyar városában Kassán nagyszabású gyászünnepség keretében fogadták a hősi halottat.

Vitéz nagybányai Horthy Istvánnak kormányzóhelyettesi mimóságában tett első hivatalos látogatása Kassa városának szült, most pedig a dícsőség mezejéről hazatérő hős koporsója körül gyűlt egybe a végső tisztetség megadására a város gyászbá- öltözött, könnyező lakossága.

A gyászpompába öltözött kassai pályaudvarra fél 8 órakor gördült be a koporsót hozó vasúti szerelvény. Katonai díszőrség állt a Perronon lobogóval, katonai és polgári előkelőségek nagy számban. Radoesay László igazságügyminiszter, Johann Béla belügyi államtitkár a kormányküldöttség több tagjával hajnalban érkeztek meg egy udvari szerelvényvel, mely gyászkocsiból alakított kocsit hozott magával. A miniszteri küldöttséghez csatlakoztak a kassai előkelőségek.

Felhangzanak a Himnusz fenséges akkordjai, amint befut a Kormányzóhelyettes holttestét hozó szerelvény. A mozdony utáni kocsiiban katonai díszőrség vitéz Szabó László vezérőrnagy parancsnoksága alatt.

Ebben a kocsiiban utazott a szlovák katonatiszti küldöttség is, amely Kassáig kísérte a gyászvonatot. A gyászkocsiban, virágok erdejében pihenő koporsó mellett, szlovák katonai díszőrség tartotta a szolgálatot és a rohamisasakos szuronyos szlovák katonák feszes vigyázz-állásban állanak a kocsit ajtajánál.

Mikor a vonat megáll, előrelép Radoesay igazságügyminiszter, Johann Béla államtitkár és a vonatról leszálló vitéz Szabó László vezérőrnagy jelentést tett a kormány és a honvédség képviselőjének, hogy átadja a koporsót. Közben felvonul a szlovák katonai őrség, szemben vele pedig feláll a kassai repülőakadémia díszőrsége, amely itt már átvesszi a szolgálatot.

Megállapítják a hősi halott személyazonosságát

A magyar díszőrség tagjai ezután vállukra vették a koporsót és bevitték a gyászeleppel teljesen bekarapított II. osztályú váróterembe. Itt Radoesay László igazságügyminiszter, Johann Béla belügyi államtitkár, orvos és vitéz Szabó László vezérőrnagy közbejöttével minden kétséget kizáró módon megállapították a Kormányzóhelyettes

személyazonosságát és erről jegyzőkönyvet vettek fel. Ennél az aktusnál jelen volt vitéz nemes esikszentsimoni Lakatos Géza altábornagy, hadtestparancsnok, vitéz Sajó János vezérőrnagy, Reesky András ezredes, Bizay Jenő miniszteri tanácsos és Roszter István Abaúj-Torna vármegye és Kassa város tisztifőorvosa.

Légcsavar, — kopjafa

A gyászkocsiban a koporsó mellett ott volt a lezuhant repülőgép légcsavarjainak egyik fele, továbbá egy két és fél méter magas székely motívumú kopjafa. A gyönyörű faragású alkotást a repülőbajtársak készítették.

A kopjafa tetején sárga rézverettel, alsó részén eredeti szovjet víziaknákkal volt díszítve és a kopjafa négy oldalán a következő szöveg van beégetve:

Ez a fa a ...-i vidékről való, magyar vértől ázott és az önfeláldozó magyar vitézség tanuja volt.

Főméltóságú vitéz nagybányai Horthy István Kormányzóhelyettes Nagyrunk szállása 1942 nyarán. Ezer éve a Don partjáról indult el hazát szerezni a magyar lovás, a Don partjain védi ma a magyar repülő az ezeréves hazát.

Rákóczi-lepel borul a koporsóra

Az agnoszkálást végző hivatalos aktus után a koporsót átvitték az előcsarnokba, amely ugyancsak mindenütt gyászeleppel volt kárpótozva és amelyben fel volt állítva a hatalmas katalak.

Áhítatos ünnepi esendben lépett a ravatal elé Enyedi Andor, a tiszáninneni református egyházkerület püspöke. Ekkor a hatalmas érekeporsóra rá-

A gyászoló fővárosban

Vitéz nagybányai Horthy István koporsóját hozó vonat délután négy órakor érkezett meg a déli pályaudvarra.

Már a déli órától kezdve hatalmas tömeg özönlötte el a pályaudvar környékét és az Országház felé vezető utcákat. Végig az egész útvonalon gyászszalaggal látták el az üzletek kirakatait, az oszlopokon pedig fekete gyászlombok és gyászfátylok lengedeztek.

A pályaudvartól a parlamenti épületig díszisasakos rendőrök teljesítették szolgálatot. A rendőrkordon mögött hatalmas lömeg hullámozott. A kivonult alakulatok a pályaudvar előtti térségen álltak fel. Egymásután érkeztek meg a fogadási gyászszerződés az előkelő-

borították a Rákóczi-lepellel. Ezzel a nemzetiszínű lepellel volt beborítva 1906-ban a száműzetésből hazahozott nagy fejedelem, II. Rákóczi Ferenc koporsója. A lepelen láthatók II. Rákóczi Ferencnek és bujdosó társainak családi címerei.

Ezzel a lepellel, amelyet Kassa város kegyelettel őriz, eddig még csak a nagy fejedelem koporsója volt leborítva, másodíknak most vitéz nagybányai Horthy István kormányzóhelyettes koporsóját díszíti. Ezt a leplet a budapesti és a kenderesi temetés után visszahozták Kassára.

Enyedy püspök imája

Enyedy Andor, a tiszáninneni református egyházkerület püspöke felolvasta a Prédikátorok Könyvének tizenkettedik részét és imát mondott.

A magasszárnyalású ima után a püspök áldásra emelte kezét, mondván:

— Legyen áldott tested nyugalma az anyaföldben, amelynek határai, régi megnyílnak előtted, hogy befogadjanak és átöljenek. Legyen áldott lelked megérkezése Istenhez, legyen áldot a búcsú, amit venni fognak Tőled, akik szeretnek és siratnak. Legyen áldott bevonulásod a magyar szívekbe, ahonnan kiindul a magyar élet, teremtve könnyből vérből, verejtékből hőseket, hirdete a teremtő és gondviselő Isten örökkelvő dícsőségét.

A megható gyászszerződés után a repülő díszőrség tagjai a koporsót átvitték a közönség némán tisztelgő sorjába között a különvont gyászkocsijára. Ezután megindult a nagyközönség hosszú, sok ezer főnyi melege. A kassaiak elyonultak a nemzet hősi halottjának ravatala előtt és könnyes szemekkel, mely meghajlással búcsúztak el a nagy halottól.

Tizenegy órakor indult el a különvont Kassaról Miskolcra át a főváros felé.

ségek Kállay Miklós miniszterelnökkel az élen. Megjelent a gyásztusnál Kenderes képviselőiben vitéz Hellenbach Gottfried országgyűlési képviselő.

Pontosan 4 órakor gördült be a pályaudvar csarnokába vitéz nagybányai Horthy István koporsóját hozó vonat, amelynek homlokzatán fekete gyászfátyolos koszorú, közepén címerrel volt elhelyezve.

A vonalból Radoesay László igazságügyminiszter szállott ki elsőnek, majd az előkelőségek néma tisztelgése közben

TÖKÉS FOTO
• PÜSPÖKI PALOTA •

telemelték a koporsót a vonatról és az állomásrakonban levő ravatalra helyezték.

**Soltész Elemér
tábori püspök imája**

Dr. Soltész Elemér protestáns tábori püspök lépett ezután a ravatal elé és áhítatos csendben imádkozott.

— A mostani tavánú időknek gyászszal teli órájában megállunk előtéd — mondotta imájában a püspök — e sötét bárka körül, amelyben hosszú útról hazatértél hős drága hamvai nyugosznak. Értsük meg drága halottunk hős halálában az életnek és mindnyájunk életének értelmét, mulandó létünk örök rendeltetését. Engedd hinned, hogy az égbe röppent hős lélek megértette szent Fiad tanítását és az ő parancsának engedelmeskedett, amikor a becsület és dicsőség mezején odaadta boldog ifjú életét barátaiért, a nemzetért, a hazáért. Ő maga tette le azokért, akik jőle úrnak és parancsolónak állította szent testzed, de akikért mégis szolgálni kívánt.

— Minden csepp drága magyar vér áldott magvetés, amelynek gazdag gyümölcsei egy nemzet tápláléka az örök életre.

Gyászrenet

Dr. Soltész Elemér püspök imája után a koporsót a Himnusz hangjai mellett kivitték a déli pályaudvar előtti térre és ágyutalpakra helyezték. Amint a koporsó felült a csarnok kijáratánál, az összesereglett tömeg néma tisztelettel fogadta a hős halált halt Kormányzóhelyettes földi maradványait.

Az után megalakult a gyászmenet. A Koszorús kocsit után a Kormányzóhelyettes Úr titkári hivatalának tisztviselői, dr. Soltész Elemér tábori püspök, Haász István tábori püspök, majd a koporsó ágyutalpakon. A koporsó mellett pilóták haladtak a gyászmenetben.

A koporsót Kállay Miklós miniszterelnök, a felsőház és képviselőház elnöke, a miniszterek, a honvédezőrkar főnöke és a fogadáson megjelent külkéldösek követték. Az előkelőségek után a tiszti küldöttségek, a légierők felosztása követte. A gyászmenetet a rendőrség lovas szakasza zárta be.

A déli pályaudvarról a Krisztina körúton, a Krisztina téren, az Alagút utcán, az Alagúton, a Széchenyi-lánchídon, a Ferenc József téren, a Széchenyi rakparton és a Kossuth Lajos téren át vonult a gyászmenet az Országházhoz.

**Az ország házában
áldozati lángok között**

Az Országház előtt a rendőrkordon mögött sűrű sorokban zárkózott fel a közönség. A kupolacsarnokban ott állott már az ötlépcsős ravatal, négy sárkában egy-egy hatalmas gyertyatartó, kétoldalt pedig három-három áldozati láng.

A ravatal mellett ott állottak díszpárnákon az elhunyt Kormányzóhelyettes kitüntetései. A menet megérkezése előtt a ravatal kétoldalára felállított egy-egy királyi palotatestőr mellett egy-egy építőtiszthelyettes, mögöttük pedig a koronaórság és a parlamenti őrség egy-egy tagja helyezkedett el.

A gyászmenet fogadására megjelent az oroszlanos kapu bejáratánál gróf Szapáry Lajos, a felsőház háznapja és Putnok Mór, a képviselőház háznapja, Uray István a kabinetiroda főnöke és vitéz Keresztes-Fischer Lajos vezér ezredes, főhadsegéd, a katonai kabinetiroda főnöke.

Amikor a koporsót elhelyezték a ravatalon, Soltész Elemér protestáns tábori püspök bibliát olvasott és áldást mondott.

Utána a református Kántus egy gyászdalt énekelt. Ezzel a rövid szertartással a kupolacsarnokban véget ért a gyászmenet.

Miskolcon

Miskolc, aug. 25. Délben érkezett meg a miskolci tiszai pályaudvarra a Kormányzóhelyettes Úr hamvait hozó

különvonat. Miskolcon a pályaudvaron a sínpárok között helyezkedtek el a küldöttségek és a sötét ruhába öltözött emberek százai, hogy lerójják kegyeletüket a hős halált halt nagy halotti hamvainál. Radocsay László igazságügyminiszter fogadta a főispánok jelentkezését, majd elhelyezték a küldöttségek koszorúit.

A miskolci kórházakban ápolt sebesült honvédek is virágot küldtek hős halott hamvait vivő vonat 12.30 órakor a Szózat hangjai mellett gördült ki a pályaudvarról.

A kormányzói pár és az özvegy a ravatalnál

Kedden este megjelent a parlament kupolacsarnokában a Kormányzó Úr Ötleméltósága hitvesével, valamint a Kormányzóhelyettes Özvegye.

Erre az időre teljesen kilépett a kupolacsarnok, a funkcionáriusok és az őrség tagjai is mind eltávoztak.

A kormányzói pár és az özvegy hosszabb ideig mély áhítatba merülve tartózkodtak a ravatal mellett.

A gyászvonat útja szlovák területen

A Szlovák Távirati Iroda jelenté Eperjesről: A keleti arcvonalon hős halált halt Horthy István repülőhadnagy, magyar kormányzóhelyettesnek földi maradványait szállító különvonat ma reggel szlovák felségterületen haladt át, Magyarországra utaztában.

A Szlovák Köztársaság területén a magyar különvonatot bizottság kísérte, melynek tagjai a szlovák köztársasági elnök, a szlovák kormány, a szlovák véderő és a szlovákkal magyar követség képviselői voltak.

A különvonat reggel 5 órakor érkezett meg Eperjesre. Itt a gyászvonatot az eperjesi tisztikari küldöttség fogad-

ta. Az eperjesi állomásról a gyászmenet rövid vesztelés után folytatta útját Nagykosztolányba, ahol a szlovák küldöttség tagjai elbúcsúztak a hős halált halt kormányzóhelyettes földi maradványaitól.

A búcsúzás során vitéz Szabó László vezérőrnagy köszönetet mondott azért a figyelemért, amelyet a szlovák nemzet a szomszédos magyar nemzet iránt tanúsított, amelyet oly nagy veszteség ért. Valamennyi szlovák vasútállomást, amelyen a magyar gyászvonat áthaladt szlovák állam gyászlobogóival díszítették fel.

Szerdán és csütörtökön teljes gyász

Záróra este 11 óra

A hős halált halt Kormányzóhelyettes Úr temetésének szertartási napjaira, mégpedig augusztus 26. és 27. napjaira a belügyminiszter elrendelte mindenfelé gyűlés, felvonulás, linnepség és előadás (színház, mozi, cirksuz,

hangverseny), sportverseny és zene hallalmát.

A zárórát mindkét nap este 11 órában állapította meg.

Augusztus 28-án az összes korlátozások megszűnnek.

Megkezdődött Debrecenben a téli ruha gyűjtése harcoló honvédeink számára

Az első nap gyűjtésében többszáz kesztyű, pulóver, harisnya, szőrme, sok bunda stb. volt az eredmény

A Főméltóságú Asszony rádiószózatára felhívta a magyar társadalmat: adakozzék meleg ruhaneműt a hideg orosz tél előbe néző honvédeinknek.

A felhívás fogatjaképp tegnap országsszerte elindult 50,000 levele a gyűjtő-útra, az ország minden városában elindultak a leventecapatok s a városok utcáin felharsant a hívó kürt szava...

Debrecenben is sorra vetie az utcákat hét körzet közel kétszáz leventéje. Legtöbbjük még csak most nőtt fel leventesorba, de van közöttük „öreg”, 18-20 éves leventelegény is.

A debreceni társadalom is megértette hazafias kötelességét, sokat és szívesen adott. A gyűjtés egész napon át tartott.

A kereskedelmi középiskola hatalmas tornatermet rendezték be a gyűjtés idejére központnak és ide hozták a téli holmit, ahol aztán minőség és anyag szerinti válogatták ki, majd tizenkettőnként csoportosították.

Már az első napon mindjárt jelentős megajánlások is történtek. Így első helyen a TEBE ezer pengőt, a postai igazgatóság ezer pengőt, a MÁV üzletigazgatóság kétszáz pár szalmaeszmát, míg az Alsószabolcsi Árvízszabályozó Társulat a gyűjtés tartamára egy teherautót bocsájított rendelkezésre, hogy azzal hordják a gyűjtési helyekről a központra a holmit.

Szűjjelmentünk a raktárra alakított tornateremben, ahol a legváltozatosabb holmit találtuk. Örvedetes sok az elég jó állapotban levő szőrmeanyag. Láttunk jó, sőt alighasznált nemes prémeket, vagy tizenkét pompás róka farkot egy kötegben, néhány bun-

dát, szőrmemellényt, bőrel bélelt keztyűket, köbtűtarut, meleg alsóruhát, sőt tiszta eszkmát, bakancsol.

Ebben a világban szinte elképzelhetetlennek véltük, hogy lábbelit is adjanak, de a jelek szerint igen sokan adtak azok, akiknek feleslegben volt.

Az első nap gyűjtése azt mutatja, hogy Debrecen lelke magára talált és mindeninven kikerült az, amire elsősorban a legnagyobb szükség van ma harcoló honvédeinknek.

Meghatón kedvesek a régi, első világháborúból maradt tiszti bélelt ulánák, köpenyek útjai, melyeket kegyetesen őriztek eddig, most újra visszakerülnek talán éppen oda, ahol negyedszázaddal ezelőtt első gazdáik viselték őket. A szív találékony, adja azt, amire szüksége lehet a harcoló katonának a csikorgó orosz télben. Ha mást nem, néhány meleg harisnyát, de mindenki igyekezete és jószándéka javát akarja hozni.

Vannak, akik pénzt ajánlanak fel, ezt azonban be kell hozni a központi irodába Ferenc József-út 8. szám alá, ahol mindent nyugtával vesznek át.

Az iroda telefonszáma különben 26-76, ezen a számon minden kérdésben felvilágosítást adnak, a társadalom legjobb szándékú inspekciósai várják a beérkező adományokat s mindenről írásos nyugtát adnak.

A holnapi nap különben 8 órától 11 óráig dr. Harsányi Imre, 11 órától 2 óráig Takaró Gyula, 2 órától dr. Nagy Béla és 5 órától 8 óráig dr. Rácz Kálmán és dr. Orosz Árpád tartanak inspekciót.

A gyűjtéshez különben a nagybizottság az alábbi útbaigazítást adta ki:

Hungária filmszínház

Szerdán és csütörtökön szünet

Vígyszínház mozgó

MA, SZERDÁN ÉS HOLNAP CSÜTÖRTÖKÖN A NEMZETI GYÁSZ MIATT ELŐADÁSOKAT NEM TARTUNK!

Pénteken rondes előadások! Műsor:

Jelmezbál
Magyar film.

Milyen meleg ruhaneműt és cikkeket ajánlatos adni

Érmelegítő. — Gyapjú harisnya rövid. — Lábszárvédő. Vadászok, termésetjárók és labdarugók által használatos ú. n. vadászharisnya lábfejrészrel, vagy anélkül. — Szőrme kesztyű. Barmely polgári életben használatos fejes, egy, kettő, három és öt ujjas, huzattal (teveszőrrel) bélelt, továbbá a szőrmevel bélelt kesztyű. Alkalmas a gyapjúval, (teveszőrrel) bélelt, továbbá a sífelszerelés. Barmely 180-220 cm. hosszú, barmely fából kötéssel, valamint bottal ellátott síkeszlet megfelel. — Síp. 42-es mérettől felfelé. Az eddigi felsorolt cikkeket egy-két ütással, páronként összevarrva, a sífelszerelést és cipőt összekötve kell leadni, hogy a páros darabok elcserelése eleve elkerülhető legyen. — Kötszővött alsónadrág. Legjobb megfelel az ú. n. jéger alsóruha. Kötszővött ujjas. Barmely szabású és színű pulóver, szveter, kötött mellény, kabát stb. megfelel. — Fűlvédő nyak-sál (hósapka). — H. szemüveg Erre a célra megfelel a gépkocsi és motorke-rekmpár vezetői szemüveg, vagy a nyáron viselt bármely színű napszemüveg. — Szőrme mellény. Új és gallér nélküli bármelyből készült mellény. E célra megfelel a szőrmebélés, rövid bekecs, mikádó kabát stb. — Szőrme sapka. Barmely szőrmevel bélelt sapka. Igen alkalmas az Alföldön és Erdélyben használatos szőrme-kucsma is. — Egyéb szőrme cikkeket és szőrme cikkeket elkészítéséhez anyag: Fesztett és természetes színű bárány, vagy juh, macska, háznyul szőrmebőr (egykes bork is), egyéb bunda, bundabélés, szőrme lábszák, kocsitakaró, karmantyú (muff) és boa megfelel. — Különböző gyapjúfonalak. Ujra feldolgozás (feltépés és fonás) révén fonalak előállítására alkalmas használt gyapjúruhák (szövetek) gyapjú kötszővött árúk (pulóver, szveter, kötött ruhák stb.). — Tábori takaró. Megfelel bármilyen színű és méretű, lehetőleg gyapjú takaró.

Fiúk, rekordot javítottunk... Az első nap eredménye

Este 8 órakor, a zárókor előtagatunk a kereskedelmi tornateremben felállított fődadszállásra. Ekkor már óriási halmokban állottak a gyűjtött holmik, a jelentések pedig az asztalokon feküdtek. Minden körzet pontos beszolgáltatási kimutatást adott be a gyűjtött holmikról. Pontban 8 órakor ez volt a helyzet:

65 érmelegítő, 223 gyapjúharisnya, 42 lábszárvédő, 387 pár fűlvédő, 69 meleg alsónadrág, 217 pulóver, 23 takaró, 5 sífelszerelés, 8 hőszemüveg, 180 szőrme kesztyű, 10 szőrme mellény, 60 szőrme sapka, 10 férfi, 7 női bunda, 291 szőrmebélés, 20 muff, 23 boa, 6 gyapjú kötött ruha, 10 férfi téllkabát stb.

Az eredmény távolról sem végleges, körülbelül négy körzet gyűjtési eredménye. Mindenesetre ez is rávilágít arra, hogy Debrecen közönsége felismerte az alold jelentőségét és bőkezűen adakozott. A végeredmény bizonyára igen szép lesz, hiszen a tíznapos gyűjtésnek csak első napja zárult le.

Mikor távoztunk a lelkes gyűjtőhad szállásáról, új csapat jött be egész társzékér holmival, vezetőjük már hozta a kész beszolgáltatási kimutatást, amelynek adatait néhol majd csak meghaladták az addig gyűjtött összeredményt. Bűszken kiáltotta oda fiainak:

Fiúk, rekordot javítottunk...

Ebben a szelemben veszik fel ma a versenyt a hét körzet leventéi ismét. Az I. körzet az Eprekterben, a II. a MÁV Kolóniában és Deák Ferenc, Timár, Vigkedvű, Teleki, Wesselenyi utcákon, a III. Rakovszky, Csapó, Csillag, Bercsenyi, Pacsirta utcákon és a Csapó-kertben s Nyilastelepen, a IV. a Rákóczi, Csapó, Eötvös utcákon, az V. az Andrássy, Poroszlay, Komlóssy, Simony utakon, a VI. a Mester és Jókai utcák vidékén, a Vendég utcán, a VII. a Hatvan, Nyugati, Arany János, Miklós, Rákosi, Vörösmarty, Török Bálint és Iskola utcákon fog gyűjteni.

Debrecen népe fogadja őket a tegnapi naphoz méltó szeretettel és bő kézzel.

Iskolatáska Aktatáska

Jánossy

játéküzletében, Simonffy u. 1.

Német lobogó a Kaukázus legmagasabb csúcsán

Temrjuk, kaukázusi kikötőváros elesett — Heves harcok Sztalingrádtól nyugatra és délre — Olasz körök a braziliai hadüzenetről — A brazil fővárost elsötétítették — Hol járt Churchill?

A kaukázusi hegységben és Sztalingrád közelében folyó kemény harcok a legfontosabb hadiesemények. A Kaukázus legnagyobb hegyes része német kézben van, elesett Temrjuk kikötőváros is, mely a keresi félszigettel szemben van. A szovjet ellentámadásokkal kísérletezett a Kuban alsó folyásánál, de hiába. Sztalingrádot harppfogószerepű közelíti a német támadás, északnyugatról és délről. Rzeszev-nél a szovjet elkeseredett támadásokat kezdte, hogy tehermentesítse a sztalingrádi vonalat, a harcok itt még folynak.

Sztalingrád helyzete egyre válságosabb. Sztalingrádból már nemcsak a polgári lakosságot távolították el, hanem a hadianyaggyárakat is leszerelték. A gépeket észak felé szállítják. A munkások a katonákkal együtt dolgoznak a védőművek megerősítésén. A németek több oszlopban közelednek Sztalingrád és a Volga felé. A szovjet pattház egyre nehezebbé válik, mert a német bombázók most már tíz perc alatt elérik a Volgát.

A kaukázusi harcokról azt jelentik, hogy a németek kihasználják a kedvező széljárás. Hír szerint gyújtóbombákkal óriási területeket felgyújtottak a réteket s a forró szél a lángot és a füstöt a szovjet állások felé hajtja. A rekkenő hőségben kiszáradtak a kisebb folyók. Egyes jelentések szerint a német páncélosok már 120 km-nyire vannak Helsőzoalkidze városától, ahonnan a híres hegyi hadifut kiindul. Ez az egyetlen út, amely átvezet a Kaukázuson Tiflisz felé.

A „Newyork Times” külföldi tudósítója a keleti harcokról küldött jelentésében megállapítja, hogy a hadműveletek a szovjetre nézve kedvezőtlen fordulatot vettek. A németek támadásai következtében Sztalingrád és Moszkva között a vasútvonal megszakadt. A németeknek sikerült Kleckaja közelében átkelniük a Don-folyón. Ugyanakkor Sztalingrádot Kotelnikov irányából is fenyegeti a német csapatok és szövetségesei erőteljes előrehaladása. A szovjet főparancsnokság beismerte, hogy a szovjet csapatok újabb visszavonulást hajtottak végre a Kaukázusban és hogy az ellenség már egészen közelített a groszniji olajvidékhez. Timosenko hadserege nagy veszteségeket szenvedett és ha segíteni akart helyzetén, akkor egy percig sem lehet késlekedni.

A német véderő főparancsnoksága a kaukázusi harcokkal kapcsolatban a következőket közli még:

A Kaukázus vidékén a bolsevisták heves de hiábavaló ellentámadásokat próbáltak a német és szövetséges csapatok előrenyomulását feltartani. Noha az ellenség aknamezőkkel, sziklazárrakkal és bepített állásokkal erősítette meg a hegyvidéket, a német csapatok mégis több átkelési utat tartottak szabadon és azokon tovább nyomultak előre. Különösen nagy eredményt értek el a hajórevadászok, akik a mélyi német lámadó hadműveletek megindulása óta 1500 km-t teltek meg a partban és hőségben, árnyékban, vízben szegény pusztákon át harcra és a német birodalmi zászlót a Közép-Kaukázus hatalmas gleccserfömlőjére, az Elbruszra kitérítették. Kaukázusi előrenyomulásuk során súlyos harcokat vívtak. Az a tény, hogy hóviharban tüzték el a lobogót az Elbruszra, egyaránt kimagasló fegyvertény és turisztikai teljesítmény is.

A BRAZILIAI HADÜZENET UTÁN
Római körökben a braziliai hadüzenetről a következőket állapítják meg:

Brazília katonai jelentősége semmi. Ennek következtében hadbalépése semmi befolyást nem gyakorol a hadműveletekre. Vargas elnök több hónapja brazil földről és hadászati pontokat bocsátott az Egyesült Államok rendelkezésére. A hadállapot ténylegesen ja-

nuár óta meg van, amikor Brazília megszakította a tengellyel a diplomáciai viszonyt. Jogi szempontból a brazil hajók azzal, hogy állandóan közlekedést bonyolítottak le az Egyesült Államokkal, valóságos háborús utánpótlást végeztek a tengely ellen. Erkölcsi szempontból sajnálatos, hogy a brazil nép Olaszországnak és Németországnak tüntet háborút, amikor gazdasági és szociális fejlődését legnagyobb mértékben az országában lakó olaszoknak és németeknek köszönheti. Brazília oktanul az észak-amerikai imperializmus karjába vetette magát, amely ezt az alkalmat kihasználja arra, hogy birtokba vegye a gazdaság délamerikai zsákmányát, amelyet Vargas elnök szolgáltatott ki. Brazília népet kormánya nem kérdezte meg, hanem befejezett tény elé állította. — Történelmi szempontból Brazília fontos szerepet tölthetett volna be. Védnie kellett volna Dél-Amerika történelmének az Egyesült Államok történelmétől való függetlenségét, ehelyett a dollár szolgálatába szegődött. Azokat az elcsúszásokat, amelyeket a tengely, különösen pedig a Braziliában lakó olaszok és németek ellen hajtottak végre, feljegyzik, hogy egy napon megfertőzhetők a leszármazás. A brazil nép megbánja hibáját és elszámolást követel majd vezetőitől, akik inkább a közvetlen ténybeli érdekeket nézték a szellemi, faji és erkölcsi tényezőik helyett, amelyek valóban nagy értékek a nemzetnek.

A DELAMERIKAI ÁLLAMOK ES BRAZILIA

A csilvi kormány értesítette Braziliát, hogy nem hadviselő államnak tekintti.

Az argentin kormány kétórás tanácskozása után a külügyminisztérium rendeltéleg meghatározta Argentína magatartását amely szerint Braziliát sem hadviselő államnak tekintik.

A bolíviai kormány elhatározta, hogy Braziliát nem hadviselő államnak tekintik.

Washingtonban az amerikai közvélemény tanácsot alkotó 21 amerikai köztársasági katonai képviselőnek hétfői ülésükön egyhangúlag határozatot hagytak jóvá, amelyben Braziliának hadüzenete alkalmából szolidaritásuknak és harátságuknak adták kifejezést.

BRAZILIA TENGELEYELLENES INTÉZKEDÉSEKET TETT

A Német Távirati Iroda riodejaneiroi jelentése szerint a brazil kormány rendeltéleg beárta a braziliai német és olasz pénzintézeteket. A tengelykormányok és tengerhatárvizsgáló valamennyi követelését lefoglalták. Ugyanez a kormányrendelet közli, hogy ezentől valamennyi német és olasz gőzöst kárpótlás nélkül kiszajátítanak. Hivatalos közlés szerint a brazil hajók megterpedésük következtében eddig 599 ember veszítette életét.

BRAZILIA FŐVÁROSA SÖTETBEN

A „Pepele di Roma” Buenos Airesben át jelenti: Rio de Janeiroban, a háborús Brazília fővárosában hétfő éjjel óta teljes az elsötétítés. Ugyanez a hétfőn nyitlak meg az önkénteseket toborzó irodák. Az egyetlen háborús intézkedés az, amellyel bejelentették, hogy hivatalos közlés szerint brazil repülőgépek északamerikai repülőekkel együtt megkezdik az őrfjáratot a brazil vizek felett a tengelyhatalmak tenger-alattjáróinak felkutatása végett. Braziliában a hétfői nap folyamán megkezdtek a sorozást.

JAPÁN MINISZTERTANÁCS

Kedden Tokióban rendkívüli minisztertanács volt, amelyen a kormány valamennyi tagja résztvett. A minisztertanácsban Togo külügyminiszter rövid áttekintést adott a jelenlegi állapó helyzettől, különösen kiemelve Brazília hadüzenetét Németországhoz és Olaszországhoz.

INONÓ

török köztársasági elnök Sansuban beszédet mondott amelyben érintve Tü-

rökország háborús állástogtalását kijelentette, Törökországnak saját biztonsága érdekében szüksége van arra, hogy éber és figyelmes legyen hadseregét erősen tartsa és belső viszonyait ellenőrizze, hogy ily módon a háborús viszályt elkerülje.

CHURCHILL

angol miniszterelnök kedden este egy amerikai Liberator repülőgépen érkezett vissza Londonba moszkvai, illetőleg kairói útról. A repülőtéren felesége és fia fogadták. Hír szerint az alsóházat nem hívják össze korábban a tervezett időpontnál. A miniszterelnök csak később ad tájékoztatót utazásának eredményéről. Úgy tudják azonban, hogy az alsóház összejelése-nek első napján általános jellegű tájékoztatót mond. A Moszkvában és Kairóban elfogadott hadászati és egyéb háborús határozatokból azonban semmit sem lesznek közzé. A „Sunday Times” diplomáciai munkatársa szerint a moszkvai megbeszélések eredményeként már is történt bizonyos rendelkezés. Churchill visszaérkezése után most azonnal megindulnak a tanácskozások a legmagasabb katonai körökkel. Nincs kizárva, hogy Dill tábornagy Washingtonból Londonba való visszatérése összefüggésben van ezzel. A Reuter Iroda jelentése szerint

HADIJELENTÉSEK

Keleti szárazföldi harcok

A német véderő főparancsnoksága közli:

A Kuban torkolatánál román kötelek kemény, házról házra vívott harcok során elfoglalták Temrjuk kikötővárost.

A Kuban alsó folyásától délre több ellenséges támadás összeomlott és a bolsevistákat üldözve visszavetettek a hegyekbe. A német hegyi csapatok a Kaukázus hegység nyugati részének több átjáróját részben támadással elfoglalták.

Augusztus 21-én 11 órakor délelőtt egy hegyi csapat az 5630 méter magas Elbruszra, a Kaukázus hegység legmagasabb csúcsára kitérte a birodalmi zászlót.

Északnyugatra és délre Sztalingrádtól a német támadás, noha a bolsevista védekezés elkeseredetten folyik, további teret nyert. 52 szovjet páncélost megsemmisítettünk.

A Don arcvonalán az olasz csapatok részben közelharcban több ellenséges támadást utasítottak vissza.

Északafrikában és a Földközi-tengeren

Az olasz főhadiszállás közleménye: Az egyiptomi arcvonal egész hosszában szokásos tűzérési tevékenység folyt. A légelhárító ütegek elszájtoltak négy repülőgépet, amelyek be akartak törni a harcra való előtti vidékre.

Nyugati légi harcok

Német hadijelentés: A megszállott nyugati terület fölé történt nappali berepülések során légviharban lelőttük két brit repülőgépet. A brit légierő kötelekei a keddre virradó éjszaka a Rajna és Majna közötti vidéket támadták robbanó- és gyújtóbombákkal. A polgári lakosságnak voltak veszteségei. Több helyen, főleg pedig a Majna mel-

A dieppei polgári lakosok magatartásáért Hitler a körzetbe tartozó francia foglyokat szabadonbocsájtja

Berlin, augusztus 25. (Német TL) Katonai részről közlik: A dieppei brit partraszállási kísérlet győzelmes előhárító harcain során a helyi francia hatóságok és a harcokba belevett terület lakói különösen fegyelmezett magatartást tanúsítottak. A franciák tekintet nélkül az ellenséges tűzre, a keletkezett tüzeket eloltották, a német csapatokat, amennyiben rászorultak, ápol-

Churchill kedden délelőtt megbeszélést folytatott kormánya tagjai közül néhány kartársával moszkvai tárgyalásairól, kairói látogatásáról, valamint a sivatagi harcokról és a Közép-Kelet más vidékein tett körútjáról.

Egyébként Londonban hivatalosan közölték, hogy Churchill Moszkvából utaztában megállt Iránban, Irakban és Kairóban is.

Mint a brit hírszolgálat jelenti, Churchill kairói tartózkodása folyamán találkozott lord Gorttal, Malta főparancsnokával is.

IRÁNI NACIONALISTA ELEMEL

folytatják forradalmi tevékenységüket, ezért a brit és a bolsevista hatóságok igen erőteljes intézkedésekkel most még jobban megszigorítják a hadi állapotot, Wilson tábornok, az irak iráni 10. brit hadsereg új főparancsnoka összekötő tisztelet rendelt ki a transz-kaukázusi szovjet főparancsnoksághoz.

Afganisztánban úgynevezett semlegeségi hetet rendezett a kormány. Zabir sah rádióon maga fejtette ki, hogy népet távol akarja tartani a háborútól.

Teheránból érkező jelentés szerint egy tiszti fényes nappal pisztollyal lelőtte Sirhab tábornokot, a katonai akadémia parancsnokát, mert nemzeti érzelmei miatt kizárta az iskola kitélékéből.

Teheránból érkező jelentés szerint

egy tiszti fényes nappal pisztollyal lelőtte Sirhab tábornokot, a katonai akadémia parancsnokát, mert nemzeti érzelmei miatt kizárta az iskola kitélékéből.

Az Ilmen tótól délkeletre és Leningrád előtt csak helyi jellegű harci tevékenység folyt.

A német harcirepülőgépek hétfőn Archangeljszk fehértengeri fontos szovjetország kikötőt támadták. Hazarepülőléjük közben erős tüzket figyeltek meg.

Kalugától délnyugatra és Medintől északnyugatra erős ellenséges támadások hiúsultak meg. Rzeszevél a német csapatok változatos elkeseredett harcban állnak erős ellenséges gyalogsággal és páncélos erőkkel. 63 szovjet páncélost megsemmisítettek, ebből 40 az egyik gyalogos hadosztály szakaszára esik.

A légierőnek az ellenség mögöttes területei, különösen pedig Sztalingrád ellen intézett heves nappali és éjszakai támadásai a fegyvergyárakban és katonai berendezésekben nagy tüzket és hatalmas kiterjedésű rombolásokat okoztak. A Volgán elsüllyesztettünk két szállító hajót.

A Földközi-tengeren az ellenség több repülőgéppel sikertelen támadást intézett egy hajókaravánunk ellen. A kísérő hadihajók a támadó repülőgépek közül kettőt lelőttek. Német vadászrepülőgépek ugyanilyen sikert juttattak egy másik repülőgépet.

A Földközi-tengeren az ellenség több repülőgéppel sikertelen támadást intézett egy hajókaravánunk ellen. A kísérő hadihajók a támadó repülőgépek közül kettőt lelőttek. Német vadászrepülőgépek ugyanilyen sikert juttattak egy másik repülőgépet.

lotti Frankfurtban és Mainz lakónegyedeiben dologi és épületkárok keletkeztek. Az éjszakai vadászok és a légvédelmi tűzérési 16 támadó bombázót lelőlt.

A légierő nappali támadásokban bombázta Dél-Anglia hadifortosságait és gézéseit.

ták és itallal látták el, a kényszerleszállást végzett repülőknél pedig azonnal segítséget nyújtottak. Magatartásuk elismerésül a Führer elrendelte, hogy a dieppei, neuvillei, haute-sur-meri, fourvillei, petit-abbervillei és arques-i bataillei származású francia hadifoglyokat a fogságból szabadon bocsájtásuk. (MTI.)

Hoelhy Istvánkánál Kenderesen

Ujabb tengeri csata a Salamon szigetekenél

Amszterdam, aug. 25. (Interinf) Mint a brit hírszolgálat jelenti, az Egyesült Államok tengerészeti minisztériuma közölte, hogy a Salamon szigetekenél nagy légi és tengeri ütközet van folyamatban. Japán részről még semmi olyan jelentés nem érkezett, amely ezeket az angol állításokat megerősítene. (MTI)

Bern, aug. 25. Az amerikai hadügyminisztérium közlése szerint a Salamon szigetek körül ismét nagy tengeri csata dúl. (MTI)

Anglia és a bolsevizmus

Róma, aug. 25. (Stefani): A Popolo di Roma rámutat arra, hogy az angol kormány Majszky szovjet nagykövettel szoros együttműködésben mindent megtesz Nagybritannia bolsevizálására. A közoktatásügyi minisztérium gondoskodik a szovjetet ismerető iskolai tankönyvek kiadásáról és külön tanfolyamokat rendeznek az oktató személyzetnek a bolsevista barát tájékoztatásáról.

Rövid táviratok

Amszterdam, aug. 25. (NTI): Az indiai helyzetéről jelenti a brit híriroda: Kalkutta utcáin hétfőn ismét tüntettek. A rendőrség erőlyesen közbelépett, de erőszakoskodásra nem került sor. — Bombayban három egyetemi hallgató megsebesült. Néhány letartóztatás történt. (MTI).

Newyork, aug. 25. A Crippshelm helyi idő szerint 9 órakor Newyorkba érkezett. A hajón 1451 északamerikai és délamerikai alattvaló lért vissza Japánból és a japánok által elfoglalt területekről. (MTI).

Amszterdam aug. 25. (NTI): Mint a brit hírszolgálat jelenti, Harryman Londonban közölte, hogy rövidesen visszatér az Egyesült Államokba és beszámol Rooseveltnek moszkvai megbeszéléseiről. (MTI).

Bern, aug. 25. Az angol híriroda közlése szerint Churchilllel együtt Harryman, Roosevelt megbízottja is visszatért Londonba.

Buenos Aires, aug. 25. (NTI): Az United Press jelenti: Rio de Janeiróból a Luisiana északamerikai tartályhajót a brazil part közelében elsüllyesztették.

Genf, aug. 25. (NTI): Az Ewening Standard írja: Nelles altengernagy, a kanadai haditengerészeti vezérkari főnök, az újskóciál Halifaxban fiatal tengerészek előtt kijelentette, hogy a tengeraltjáró veszély az északamerikai vizeken továbbra is nemcsak megvan, hanem — véleménye szerint — még erősebbdik is. (MTI).

Róma, aug. 25. Mint az Osservatore Romano jelenti, az iráni kormány és a teheráni szovjetnagykövetség között tárgyalások folynak a Káspi-tengeren levő iráni kereskedelmi hajókat kiszolgáltatásáról.

Róma, aug. 25. Az egyes tartományokból érkező jelentések szerint a heftői földrengés sokkal súlyosabb károkat okozott, mint ahogyan azt először gondolták. 10 ember életét veszítette, sokan megsérültek, sok ház összeomlott.

Berlin, aug. 25. Brit repülőek az elmúlt éjjel bombákat dobtak a Rajna és Majna vidékére. Az eddigi jelentések szerint a légvédelmi tüzéség és az éjszakai vadászok 15 támadóegyet lőttek le.

Nyiregyháza város nászajándékot adott egy új párnak. Nyiregyháza most kötötték az első távházasságot. — Balkányi Ferenc repülőőrmeester feleségül vette Pálóczy Ilonát. A város nászajándékul teljes konyhaberendezést és felszerelést ajándékozott az új párnak. — „Jóska — Nem Jóska”, a városzerte ismert targoncásnak idős édesanyja, özv. Kiss Sándorné 78 éves Faragó-utca 13. szám alatti lakos tegnap este a lakásán rosszul lett, megszüdült és arca esett. A homlokán elég mély repesztett seb keletkezett. A mentők kivitték a sebészeti kórházra, ahol úszekancsolták a sebet.

Másfél évvel ezelőtt nagy örömhír dobogtatott meg minden magyar szívet a Kormányzó Urnak fiúnokája született, a kis Istvánka. Egy pesti képes hetilap munkatársa az elmúlt hét elején látogatást tett Kenderesen, ahol a gyönyörű kis unoka harmatos virágszírom életet, új színt, új, boldog hangulatot hozott a kormányzó pár életébe. Ebből a színes és ma már mélysegesen megindító tudósításból közöljük az alábbi részleteket:

Istvánka megáll, ránkemelt ragyogó karunkulus szemét és bájos arcoeskáján komoly érdeklődéssel állapítja meg, hogy idegen bácsik vannak a parkban. Aztán fölfedezi közöttünk a főméltóságú nagyapa sofőrjét, „Béla bácsit”, Felé fordul, homlokához emelt párnás kis kecséjét: Béla bácsinak tiszteleg. Aztán kedvesen ránk mosolyog és — Isten veletek bácsik — állap az alacsony sörvényen s megkezdli komoly foglalkozását a zöld pázsiton.

Mert Istvánkának ma igazán komoly elfoglaltsága van: az új repülőgéppel ismerkedik. Forgatja, nézi, Elülről, hátulról, alulról, fölülről. Az az érzésem, mérnök ösztön dolgozik már benne és azt vizsgálja olyan elragadó figyelemmel: hol is lehetne eszt a cúnnya lepillődepét tibontani, mi isz lehet ennek a belsejében?

Nézzük Istvánkát nagy, nagy gyönyörűséggel és úgy látom, mindenkinek valami meghatótt komolyság vet futó árnyékot a mosolyára. Bizonyosan mindnyájan egyre gondolunk. Arra, hogy valahol messze az őshaza táján, az orosz ég felől alatt, talán éppen ebben a pillanatban zúg egy igazi nagy, komoly gépmadár, amelynek halált kelepelnék a géppuskái. Talán éppen ebben a pillanatban is tüzes acéldongók és duruzsoló ölomdarazsak között hajol a géppuska irányzékára egy elszánt, keményarcú repülőfőhadnagy. És mi-alatt a zúgó gépmadár felé nyújtogatja csontkezét a jégszívű Halál, azon a kemény arcon mosoly suhan át, mert a főhadnagy úr Orá, Orá gondol: a kisfiára, Istvánkára.

Nem, nem, Istvánka nem tudja még, hogy miért oly régen esőkoita meg drága szemefényét Edesapukája. Ő csak áll a nagy piros virágok alatt, picli ujjacskájával pörgetli a hídogrepülőgép propellerjét és édesen zúgatja gyöngyszem fogaeszkái között a motorzúgást utánzó hangot:

— Zúúú... zúúú... zúúú... zúúú... Amíg az éppen ifartózkodó fényképész bácsik leneséjük pergőtüzébe veszik Istvánkát, villáminterjú csinálunk „Ila nénnivel”, a nőrsszel: — Régen beszél már Istvánka, ugy-e — Oh igen. Legelőször természetesen ő is azt tanulta meg: papa, mama. Aztán papapa, mamama. Majd a lábacskaikára mutogatva: láb, láb, láb. Aztán jött a cipő, a háp, háp, a bim, bam, kettő, autó, ama és Ila. Most aztán már mindig többet tudunk...

— Itt Kenderesen mi a napi programja Istvánkának? — Hét óra után kelés, nyolc órakor reggeli, azután jövünk sétálni a parkba, vagy a gyümölcsösbe. Virágot, almát szedünk és játszunk, s itt találkoznak a Főméltóságú Asszonnyal. Ha jó idő van, 11 óra után megyünk a strandra s ott Istvánka fürdik a Főméltóságú Urak és a Főméltóságú Asszonnyal és az ifjú Főméltóságú Asszonnyal, amikor vöröskeresztes ápolónői elfoglaltsága engedi, hogy ő is itt lehessen. Aztán együtt mennek a kastélyba, ahol Istvánka az ebédelőben játszik. Mikor elérkezik az ebédelő s jön Ila, Istvánka fut egy pár kört az asztal körül; küsszön, azután tiszteleg, kezét ad és jön ebédelni. Ebéd után alszik nagyot, az uszonakor ott van a Főméltóságú Uraknál. Azután a Főméltóságú Urakkal sétál, nézi a teniszt, esetleg átme gyünk a báró úrékhoz, vagy — ami a legna-

gyobb gyönyörűség — megy a Főméltóságú Urakkal autón a határba. Vacsora után fürdés, azután édesen aluszakázik.

Elárulja még Ila néni, hogy Istvánka anyagi jóságú, türelmes kisfiú és nagyon barátságos mindenkéhez. Mint a mai kor gyermekéhez illik: egyik leg-tiszteltebb személy előtté Béla bácsi, a sofőr, aki autózni viszi.

Kivételesen még lehet kérni házassági kölcson

Az Országos Szociális Felügyelőség a belügyminiszter felhatalmazása alapján közölte a törvényhatóságok első tisztviselőivel, hogy mindazok, akik ez év első három hónapjában, tehát január 1-től március 31-ig bezárolag házasságot kötöttek, utólag is előterjeszthetik házassági kölcson iránti kérelmeiket, ha a feltételeknek egyébként megfelelnek. A kivételes eljárásra az ad okot, hogy az említett időben a házassodási kölcsonok folyósításának végrehajtási részletei még nem voltak megállapítva és így a házassulók önhibájukon kívül estek el kölcsonigénybevételeknek lehetőségétől. Mindazok,

Hét így, amint Istvánka Kenderesen, ahol a tündérparkban most a vén fák is szebb alattódalt zúgnak s a madárkák kiesel szívéből is gyönyörűbben fakad a dal.

Most a kenderesi kúriára, mint az egész magyar nemzetre ráburolt a mély séges gyász és bánat.

A kis Istvánka, aki tegnap még tiszteget és repülőgéppel játszadozott, ragyogó, okos, fekete szemével bánaatosan néz körül, mert a vidám boldogságot könnyek váltották fel...

akik április 1. napja után kötöttek házasságot, utólag házassodási kölcson nem kaphatnak. Méltánylást érdemlő esetekben azonban a törvényhatóság első tisztviselője, vagy megyei város polgármestere eltekinthet a házassági kölcson folyósításának meglagadásától, még pedig abban az esetben, ha a házastársak katonai szolgálatra törőnt behívása következtében a tervezett időpontnál korábban tartótlák meg az esküvőt és emiatt a kölcsont idejében nem kérhették. Ilyen esetekben még 1942 július 1-ig kötött házasságnál is helye van az utólagos házassodási kölcson folyósításának.

Egy debreceni kereskedő érdekes árdrágítási pere

Árdrágítási kísérlet, ha valaki maximális áron felül kér és nem kap vajat?

Érdekes ügyet tárgyalt a marosvásárhelyi ítélőtábla. Silbermann Ernő debreceni termény- és tejtermék kereskedő, ellen az volt a vád, hogy ez év február 9-én Olasztelek udvarhelymegyei községben Nagy Istvánné ottani lakostól vajat akart vásárolni. Silbermann a vajt kilójáért 5.50 pengőt is ígért, de vásárlásra nem kerülhetett a sor, mert az asszony azzal a kijelentéssel utasította el Silbermann szándékát, hogy „zsidónak vajat nem adok el”. Az ottani hatóságok azonban eljárást indítottak a kereskedő ellen árdrágítási kísérlet vádjával, mert a vajt maximális ára abban az időben 5.20 pengőben volt megállapítva.

Silbermann árdrágító visszaélés kísérletének büntetét követte el. Ezért a székely udvarhelyi bíróság a debreceni kereskedőt hathónapi börtönmre ítélte.

Fellebbezés folytán került az érdekes ügy a marosvásárhelyi tábla elé. Silbermann védője azt igyekezett bizonyítani, hogy tulajdonképpen kísérlet sem történt, mert amikor Nagy Istvánné kijelentette, hogy zsidónak nem ad el vajat, már nem lehetett szó vételi lehetőségről.

A tábla az ügyben végzést hozott. Elrendelte az ügy iratainak a törvényszékhez való visszatételét, hogy az első fokú bíróság a hiányos tényközlményeket tisztázza. Így az ügy újabb foglalkoztatja majd a székelyudvarhelyi törvényszéket.

Az ügyet elsőfokon a székelyudvarhelyi törvényszék, mint uszorabíróság tárgyalta és megállapította, hogy Sil-

Tanúvallomások a kúnhegyesi rablógyilkos bünperében

Tegnap folytatta a szolnoki törvényszék Geszti Miklósnak, a kúnhegyesi rablógyilkosság gyanúsítottjának bünperét.

A főtárgyalás első tanúja özv. Mészáros Mihályné szüli. Szász Eszter volt, a meggyilkolt Szász Károlyék leánya. Tudomása volt arról, hogy szüleinek 3500 pengő papírpénzük volt megtakarítva, amit a tiszta szobában tartottak. De nincsen tanúja arra, hogy Geszti vagy más követte volna el a gyilkosságot. Amennyiben a bíróság bünösnek találná Gesztit, — mondotta özv. Mészárosné — akkor halálért halált adjanak neki.

lás és kúnkedés miatt fogták el. Geszti Miklós akkor elmondotta, hogy sok pénze van, amelyet abból szerzett, hogy régebben kettős rablógyilkosságot követett el, valamint kirabolt egy másik özvegyasszonyt is Kúnhegyesen.

Geszti mind a katonai nyomozók, mind a csendőroök előtt kénszerítés nélkül a legrészletesebb beismerő vallomást tette Szász Károlyné, valamint özv. Kovács Miklósné meggyilkolására vonatkozóan. Amikor átadták Geszti Miklóst a csendőrségnek, akkor nem panaszkodott, hogy bántalmazták volna, hanem leteljeesebb megelégedésnek adott kifejezést mind a bánásmódra, mind az ellátásra vonatkozólag. A tárgyalást délután 4 órakor folytatják.

A nyomozó közegek egyöntetűen azt vallották, hogy Geszti Miklóst az egyik határszéli községben hamis pénzeszina-

Vasárnap a kimaradt lakásokat keresik fel a leventék

A városi leventeparancsnokság felkért bennünket a következők közlésére:

A „Gyűjtő” karszalagos leventék csak ruhaneműt és a tájékoztatóban közölt dolgokat veszik át Pénzt semmi esetben sem vehetnek át Pénzadományt mindenki a Piac-utca 8. szám, kereskedelmi iskola tornatermében felállított központban adhatja le. Telefon: 26-76.

A gyárirpar háromperces szünetet tart a temetés idején

A Gyárirparosok Országos Szövetsége tegnap dében gyászülést tartott, hogy lerója kegyeletét a nemzet nagy halottja emlékének. Hagenmacher Henrik elnök tolmácsolta szövetség tagjainak fájó érzését. A temetés idejében, csütörtökön reggel 10 órakor megállnak a gépek és a gyárirpar háromperces szünettel is kifejezi gyászát és megemlékezését a nemzet nagy halottja iránt.

Huszonkétezer pengőt és egy szerelmes levelet vittek el a kasszafúroók.

A budapesti Vegyipari és Gyógyszerárú Kft. vezetősége feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik az elmúlt éjszaka feltörték a Kossuth Lajos-tér 4 számú házban levő üzletük redőnyét és behatolva a helyiségbe megfúrták a pénzszekrényt s abból 22 ezer pengő készpénzt vittek el. A sikeres kasszafúrás után még feltörték az egyik íróasztalt és abból több doboz piperesszappant és egy szerelmes levelet vittek magukkal.

Gyors- és gépírni tudó keresztény tisztviselőt kereskedelmi érettségivel azonnalra felveszek Cím a kiadóban 224. szám alatt.

A levente intézmény nagyszerű célkitűzései az ifjúvezetőképzés terén

Beszélgetés Kolozsváry Béla testnevelésügyi tanácsossal

Mint már több ízben beszámoltunk róla, az országos központi levente ifjúvezetőképző tábort az idén itt tartják Debrecenben. Napok óta folyik a kiváló munka az ifjúság egységes nevelése érdekében. Minden magyar ember, de különösen minden szülő legszentebb ügye az ifjúság egységes kialakulása, éppen azért hálás örömmel vesszük tudomásul és kísérjük figyelemmel azt a nagyszerű munkát, melyet a leventeintézmény kifejt mindnyájunk érdekében.

Ezt a nagyszerű munkát látjuk pár nap óta a leventetáborban, ahol munkatársunknak alkalma volt beszélgetést folytatni a leventék országos parancsnoksága képviselőjében itt tartózkodó Kolozsváry Béla testnevelésügyi tanácsossal, aki a leventék országos parancsnokságánál a mozgalmi osztály vezetője és az ifjúvezetőképzés irányítója.

— Tudunkkal szeptember hónapban kezdődik meg az új kiképzési év leventeélete, milyen különleges célkitűzéssel indul meg az új év munkája?

— Az új kiképzési évet kézzelfogható, gyakorlati célkitűzéssel indítjuk meg. Szükség van erre, mert az ifjúság csak a megfogható, reális célkitűzések nyomán tud elindulni. Eredményt csak így érhetünk el.

— Az 1942—43. évet Mátyás király emlékének szenteljük. Nevelési munkánk során erőt merítünk nagy királyunk szelleméből, a tudományok és művészetek iránti szeretetéből. Minden levente megismeri ez alatt az év alatt Mátyás király korának történetét, rámutatunk uralkodásának jelentőségére és gyakorlati módon levonjuk uralkodása nagy tanításainak következményeit a jelent és jövőt illetően.

— Nekünk vezetőknél a célkitűzésünk a leventeintézménynek mozgalmi síkra való átállítása és az ifjúvezetőképzés rendszerének további kiépítése.

— A leventeintézmény ifjúsági mozgalom. Az intézmény tehát az ifjúságé. A kiképzés és nevelés az ifjúság és a vezetők közös munkáját jelenti, elsősorban az ifjakat kell tehát szerephez juttatni. Éppen ezért a Leventék Országos Parancsnoka még a múlt évben megindította a raj- és szakasparancsnoki helyeknek leventesorban lévő ifjúvezetőkkel való betöltését. Abból a megfontolásból indult ki, hogy a fiúkhoz közelálló, közbüli tartozó, de vezetésre mind erkölcsileg, mind gyakorlatiában kiválóan rátermett ifjú, mint vezető sokkal nagyobb és maradandóbb hatást válthat ki társaiból, mint a dolgok rendje szerint lélekben távolabb álló felnőtt. Vezesse tehát — kellő irányítás mellett — ifjúság az ifjúságot.

— Hogyan látja tanácsos úr biztossá az ifjúvezetők képzését?

— Az elmúlt kiképzési év során az ország legnagyobb leventeközpontjainak vezetőképző csapatokat szerveztünk. Ezekben a csapatokban neveltük azokat az ifjakat, akikkel, mint kiképzőkkel az idei nyáron megrendezett ifjúvezetőképzőtáborokat lebonyolítottuk. A nyári táborokban mintegy 10.000 vezetőjelöltet képeztünk ki az ország minden részéről. A kiképzett legjobb, vezetésre és nevelésre legalkalmasabb ifjúvezetőkkel mindazokon a helyeken, ahol eddig még nem működött vezetőképzőcsapat, ilyeneket szervezünk és a következő kiképzési év alatt ezekben a csapatokban neveljük — már a levente-csapatok részére az ifjúvezetőkét. Miután a vezetőképző csapatok munkája helyhez kötött, mind a nyár, mind a tél folyamán táboroszerű tanfolyamokat is rendezünk, hogy minden foglalkozású ifjú hozzá jusson az ifjúvezetők kiképzéséhez. Az őstermelő

ifjúságot a téli mezőgazdasági munkaszünetben, iparos és iskolás ifjúságunkat a nyári táborokban fogjuk kiképezni.

— Miben látja tanácsos úr az új mozgalmi síkra állított leventeintézmény hatását a társadalomra vonatkozólag?

— Az intézmény erkölcsi ideált állít az ifjú elé, a magyar „honvéd” ideálját. Krisztussal élő, építő, honvédő magyar életre nevel. Előkészíti mind a béke belső munkájára, mind a háborús helytállásra. A nevelés munkájában sok terhet vesz le a szülőháza válláról is. Talpig embereket nevel az intézmény elsősorban a vezetők személyes jövedelmén keresztül. A fiú leventemozgalom jó magyar férfiakat, családapaikat, a leányleventeintézmény pedig jó magyar háziasszonyokat, családanyákat akar nevelni. Család, iskola, hivatásrendi nevelés és levente tehát egymás munkáját kiegészítik a szebb magyar jövő érdekében.

— Még egy kérdést tanácsos úr! Ez az ifjúvezetőképzőtábor országos

jellegű, miért nem Pesten a Hárshegyen tartották meg?

— A hadtestek székhelyein ki akarjuk építeni az ifjúvezetés központjait. Így esett a választás Debrecenre, ahol az elmúlt évben és nyáron kiváló munka folyt. A központok kiépítéséhez természetesen állandó kiképzőtáborokra van szükség. Ezen a téren Debrecennek nagyszerű adottságai vannak. Most a cserkészkerület jövőtáborát a cserkészparkban folyik a tábor, de ha Debrecen város megértő és a leventeintézményért sok áldozatot hozó vezetősége a Nagyerdőn megfelelő méretű területet bocsájtaná rendelkezésre, a Leventék Országos Parancsnoksága haladéktalanul megindítaná a debreceni kiképzőtábor felépítését és felszerelését. Ez irányban már kezdeményező lépések is történtek s hiszem, hogy Debrecen város megértő vezetősége elsőként siet a terület felajánlásával segítségünkre. A nagyerdő árnyékos, változatos, terepe kiválóan alkalmas ilyen állandó kiképzőtábor létesítésére s az itt felépítendő tábor egyike lenne az ország legnagyobb ilyen ifjúsági létesítményeinek. S miért ne a színmagyar Debrecen legyen ezen a téren a példátmutató? (f. p.)

Hatévi fegyházra ítélték, mert a kommunizmus alatt két ellenforradalmárt mártír halálra juttatott

Katiás István bajai illetőségű asztalosmester, aki a kommun bukása után Jugoszláviába szökött, majd onnan most hazatért, a bajai törvényszék hatévi fegyházra ítélte.

Katiás a kommunizmus alatt politikai biztos volt s az ellenforradalmárokkal zárták össze, akiket a közös fogság alatt azzal csalták lépre, hogy

saját magát is ellenforradalmárnak játszotta ki.

A fegyházban elmondottak alapján két ellenforradalmárt, Danesa Áron gazdálkodót és Szabris György földbirtokost felakasztották.

Katiás azzal védekezett, hogy parancsra cselekedett. Az ítélet nem jogerős.

Óriási értékű mellény és sapka ajándékot küldenek a debreceni szücsmesterek a harctérre

Példamutató akcióit indított Nagy József szücsmester kartársai között — A zárt szörméket erre a célra telefonon feloldították

A harctéren küzdő hősi honvédek téli holmikkal való felszerelése érdekében példamutató akcióit bonyolított le a debreceni szücs szakosztály. A mozgalmat Nagy József ezüstkoszorús szücsmester elnök kezdeményezte és fiait vitéztek ki. Ifj. Nagy József egy nap alatt beszervezte a húsz debreceni szücsöt, hogy álljanak a gyűjtés szolgálatába. Dícséretükre legyen feljegyezve, valamennyien a legnagyobb szeretettel és áldozatkészséggel csatlakoztak és kijelentették készségüket. Hatan voltak olyanok a mesterek közül, akiknek nincs báránybőrük, de azért ők sem akartak kimaradni és azt kérték, hogy legalább a munkájukkal vehessék ki részüket az áldozathozatalból. Így aztán ifj. Nagy József szakosztályi jegyző a beosztást úgy csinálta meg, hogy minden mester tehetsége szerint tehessen eleget hazafias kötelességének.

A legnagyobb baj az volt, hogy a szücsök birtokában levő báránybőröket annak idején zárolták. Éppen ezért ifj. Nagy József rövid úton személyesen előterjesztést tett a főispán, O. M. kormánybiztosnak és kérte, segítse elő a honvédek részére ajándékozandó báránybőrök feloldozását. A főispán azonnal felhívta telefonon az Anyag-gazdálkodási Hivatal Bőripari Bizottságát s pár perc alatt keresztülvitte, hogy a feloldást megadják.

Most már megkezdődhetett a felajánlások gyűjtése is. Nagy József szücsmester járt elől jövedelmével és 100 darab báránybőrt adott, hogy mellénynek vagy sapkának feldolgozzák. Barkó Márton szücsmester 12 sapkabőrt, Szabó Béla szücsmester 7 táblát sapkafelsőnek feldolgozva, Hagymási József szücsmester 10 darab hosszúszerű bárányt 10 sapkának, Altmann Jenő szücsmester 10 báránybőr gallért és 2 sapkát, Illyés Sándor szücsmester 40 bárány- és fehér juhbőr sapkának vagy mellénynek feldolgozva, Végh Sámuel szücsmester 1 mellényt, Katona Vilmos 6 sapkát, özv. Barkó Mártonné szücsmester 12 sapkabőrt, Kóváry Miklós szücsmester 5 sapkát, Jámbor Lajos

szücsmester 5 erdei bárányt mellénynek vagy sapkának feldolgozva. Parádi Erdő Erzsébet 12 nutrietett 20 sapkafelsőnek feldolgozva, Kupferstein Manó szörmekereskedő 12 sapkát, Kiss János szücsmester 5 mellényt vagy 10 sapka elkészítési munkáját vállalta, Riskó József szücsmester 1 mellény és 10 sapka, Budai Béla szücsmester 20 sapka, Jakab Antal szücsmester 10 sapka, Rubin C. Dávidné szücsmester 5 sapka és Végh Gyula szücsmester 10 sapka elkészítési munkáját vállalták.

Ifj. Nagy József közölte kartársaival a jó eredményt, amit örömmel vettek tudomásul és azonnal megkezdték a prémek feldolgozását.

A szücssegédek a honvédekért

Nagy Márton szücsmester társaságba tömörítette a debreceni szücssegédeket és munkásokat, akik nemzeti alapon álló közösségben kívánnak a jövőben együttműködni. A közösség első ténykedése az volt, hogy annyi pénzt adtak össze első ülésükön, hogy 500 cigarettát és néhány doboz gyufát vásároltak és elküldték a Vöröskereszt útján a harctérre.

Iskolánkívüli leventék! Szeptember 1-től foglalkozás!

A városi leventeparancsnokság felhívja az iskolánkívüli leventéket, ezek szülei és munkaadói figyelmét, hogy a leventefoglalkozás az iskolánkívüli leventék számára szeptember 1-én megkezdődik, Szeptember 1-től kezdve a beosztott leventék a régi kiképzési időben és helyen pontosan jelenjenek meg a foglalkozásokon, mert az igazolatlanul mulasztókat szigorúan megbüntetik. A szülők és munkaadók fokozott gondot ügyeljenek arra, hogy leventeköteles gyermekük, illetve alkalmazottjuk kötelezettségének eleget tegyen, mert ellenkező esetben őket is terheli felelősség.

GONDOSKODJON CSALÁDJÁRÓL, KÖSSÖN ÉLETBIZTOSÍTÁST HÁBORÚ ESETÉRE IS ÉRVÉNYES.

Baltazár püspök halálának évfordulója

Baltazár Dezső püspök halálának tegnap volt hatodik évfordulója

Ez alkalommal többen keresték fel sírját azok közül, akik emléket szívében hordják. Nemcsak a családtagok, hanem a jóbarátok, ismerősök és a nagy püspök tisztelői is kimentek, hogy lerójják kegyeletüket és áldozzanak emlékének.

Elvitték a szeretet virágait, melyet teljesen beborították a már korhadó fejfát. Siremlék még most sem áll a síron.

A közönség szava

A koldus-kérdés

A „Debreczen” a közelmúltban cikket hozott: „Emeljük fel a koldusfilléretet” címmel, melynek alapján önkéntelenül vettem tollamat ezen kérdés felszíneltartása érdekében.

Nem tudom, a szerkesztőség, vagy magán személy vetette föl ezt a kérdést, de mindenesetre helyes volt a kérdés, ami meg mozgatta ezt a szomorúan jellegzetes magyar problémát, hogy végre megoldáshoz jusson az. A megoldás azonban az én szerény véleményem és tapasztalataim szerint, csak széleskörű hivatalos intézkedés útján történhet meg.

Teljesen megnyugtatót annakidején 1936-ban, hogy abban a kérdésben lépések tettek, hogy a koldusjárás megszűnjön a város utcáin és az azóta eltelt évek után ma még több a koldus, mint akkor. Tudom annakidején s ma még inkább, egyik oka a nehéz helyzet s ennél fogva azt is tudom, hogy csak egy mód és eszköz van arra, hogy a kolduskérdés megoldódjon: „Általánosan szembe kell helyezkedni a koldusok magatartásával”. „Ezzel szemben azonban azokat az eseteket komoly életútra kell terelni erőlyes intézkedésekkel.”

Mondanom sem kell, hogy kellemetlen a polgárságra — s még a koldusoknak is — a koldusjárás, tudjuk azt mindnyájan s a megjelent cikk is igazolja, tehát nem is szükséges erre vonatkozólag bővebben az ezzel a kérdéssel összefüggő anomáliákat ismertető magyarázatokba bocsájtkoznom, de mondanom sem kell azt, hogy ezt a súlyos problémát meg kell oldani, alábbi szerény javaslatom szerint és értelmében.

Megjegyezni kívánom: mindenneelőtt a jelenlegi szegényháza, a — tudomásommal fennálló — református menedékházat stb. oda kell fejleszteni, hogy azok megfeleljenek hivatásuknak és akkor a saját és hivatalos falragaszok útján hívassék föl a polgárság figyelmére arra, hogy: „senki se adjon a koldulóknak”, de egyben arra is, hogy: menjen az illetékes hivatalba, közvetlenségbe, ahol ügyét megvizsgálják és a szükséghez képest intézkednek.

Azon bizonyos menedékházak aztán úgy legyenek elrendezve, hogy ott benn és kívül, azoknak az eseteknek, akiket a kényszer odajuttatott, bizonyos munkaalkalmakat biztosítson és azon munkák átértékelésének a polgárság hatásosabb hozzájárulásának s a város anyagi támogatásának összege és javai, az intézmény fenntartására szolgálhassanak.

Tanácsom igen igen szociális elgondolás, de nem fantasztikus, nem lehetlenség, s ha kezdeti zökkenők merülnek is fel, komoly erős akaratral ki lehet egyengetni azokat, mert ezt az életó problémát meg kell oldani már csak azért is itt Debrecenben, hogy elől járó példa legyen országos viszonylatban vett értelemben.

Hajdú Gyula
nyug. postaaltiszt, dohányárás.

— Egy leány gyujtogatott Székelyföldön. A közelmúltban több tűzvész pusztított a Székelyföldön, Ozsdola községben egy nap alatt nyolc helyen ütött ki tűz. A rendőrség most letartóztatta Gabri Erzsébet 18 éves leányt, aki bevallotta, hogy ő követte el a gyujtogatásokat, mert ellenállhatatlan ösztön késztelte erre.

HIREK

„DEBRECZEN“

Azerkesztősége, kiadóhivatala és nyomdája József kir. herceg u. 1. (Bikabérlőház). Telefon nappal-éjjel: 17-52 és 27-89. (6 mellékállomás). Előfizetési árak: havonta 3.— P. negyedévenként 8.70 P. Ára: hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

GYÓGYSZERTÁRAK éjjeli szolgálata augusztus 22-én reggel 8-tól, 29-én reggel 8 óráig: „Kossuth” Piac u. 26. telefon: 29-56. — „Magyar Korona” Kálvin-tér 15. telefon 16-06. — „Arany János” Csapó u. 66. telefon: 11-78. — „Hungária” Szoboszlói út 4. telefon: 28-25. szám.

Adjatok meleg ruhát a harcoló katonáknak, hogy győzedelmesen és jó egészségben térhessenek haza.

A vasutasok gyászja

Vitéz nagybányai Horthy István kormányzóhelyettes hősi halálával a magyarok millióit ért meggyászban mélyeség részvétel vesz részt a m. kir. államvasutak igazgatósága és minden alkalmazottja is, mely intézménynek a Főmeltóság Úr kormányzó helyettesé történt megválasztása előtt több mint másfél éven át elnöke volt. A nagy halottól való megemlékezéssel kapcsolatosan a MÁV igazgatóságának elnöke elrendelte, hogy a vasúti alkalmazottak az országos gyász ideje alatt úgy szolgáljanak, mint szolgálataikon kívül haláljukon fekete gyászszalagot kötelesek viselni.

— A református gyülekezetek részvétele a nemzeti gyászban. A református Konvent elnöksége felhívta a gyülekezeteket, hogy a nemzeti gyászban való részvételük kifejezésére szerdán reggel, délután és este szóvallással meg harangjaikat, csüörtökön pedig reggel, továbbá a budapesti és kenderesi temetés tartama alatt délelőtt 10 órától délután 5 óráig szóljanak harangjaik.

— Az evangélikus templomban kormányzóhelyettesünk temetési napján. Csüörtökön délelőtt 10 órakor gyászistentisztelet lesz. Predikál dr. Pass László tb. esperes-lelkész.

— Csüörtökön, a nagy temetés napján bankszünet. A Kormányzóhelyettes Úr Főmeltósága temetése napján, 27-én, csüörtökön a Takarékpénztárak és Bankok Egyesületének kötelezően tartozó pénzintézetek teljes munkaszüneti tartanak és összes pénztáruk zárva lesznek. A temetés napján a Magyar Nemzeti Bank is teljes munkaszünetet tart.

— Kaszap István, az új esztendővel ezelőtt elhunyt példás életű jezsuita novícius sirjánál újabb csodálatos gyógyulás történt. Egy Pintér Katalin nevű béna munkásnő kereste fel tolokocsin a sírt, ahol pécekkig magában nélyedve imádkozott. Egyszerre felyeltette fejét a béna leány, kiszállt tolokocsijából és határozott léptekkel elindult. „Meggyógyul'am!” — kiáltotta, aztán az igazalomtól összeesett. Később magához tért s saját lábán távozott. Az egyházi és orvosi illetékes tényezők most vizsgálják ki az esetet.

— Bukarestben nem szabad cél nélkül álldogálni. A bukaresti rendőrigazgatóság rendeletet adott ki, mely szerint tilos cél nélkül utcasarkokon, vagy üzletek, vendéglők, kávéházak előtt álldogálni. A rendőrszemek a rendelet értelmében bekísértek már is három fiatal leányt és két fiatal embert; akik órákon át ácsorogtak az utcasarkokon minden cél nélkül. Pénzbüntetésre ítélték őket, visszaesés esetén pedig internálás vár rájuk.

Gyűjtőkörúton a VII. körzet diákleventéivel

Megható epizódok, mindenki szívesen ad honvédeinknek

Szebb jövőt! Megkezdtek a meleg ruhák gyűjtését a harcúterén küzdő honvédeink részére. Szíveskedjenek átadni a nekik szánt holmit.

— Fáradságom beljebb kedveseim, már előkészítettem mindent, csak becsomagolom!

Két 12 éves diákgyerek — levente áll — szemben iskolai egysapkában, cserkészruhában és karszalaggal, egy középkorú úrasszonnyal, aki kedves mosollyal tűnik el a másik szoba ajtaján. Pillanatok alatt visszatér, csikos sálát, harisnyákat, ármelegítőket tartva mindkét kezében.

— Fogadják jó szívvel, bár sokkal többet tudnék adni! Katonás vigyázzálásban tiszteleg a két fiú, s már lenn is vannak a forgalmas Piac-utcán, ahol egy kézzel tartható szekér áll, mellette az összegyűlt holmira vigyázó „ör”.

De a szomszéd házból is előbuktak két levente, velük jön a VII. gyűjtési körzet parancsnoka is. Balla Kálmán tanító. Rövid, meglehetősen pillantások szállnak a kocsit egyre növekvő tartalma felé, de a következő percben már egy másik ház kapuja nyeli el a fúrge diákok alakját.

Igy megy ez reggel 8 óra óta, mikor felhangzott a trombitaszó s az ispotályi körzet négy csapata elvált egymástól a nagy „gyűjtő-útra”. Ki tud többet gyűjteni, ki tesz nagyobb szolgálatot honvédeinknek? — nemes verseny s a 20 iskolástú büszkén vállalta.

Annyi lelkesedés, fiatal derű és remény van a szemükben, hogy senki sem tud neki ellenállni. De nem is akar. Elegáns lakások és egy szoba, konyhák lakói jönnek elő a cseugetésre, vagy kopogásra, s a kisebb, vagy nagyobb csomag az asztalról a fiúk kezébe vándorol.

Barta Pál Piac-utcai kereskedőhöz köszönünk be. Fülvédőt adok, azt hiszem ez lesz a legalkalmasabb — mondja a tulajdonos s a 12 pár fülvédőről megírja a nyugtát az egyik kis levente. Távozni akarunk, de az egyik segéd. Rádi visszahív bennünket. Egy pár meleg férfiharisnyát ad, nem a cég, hanem a saját maga nevében. — A jövő hónapban én is bevonulok. — Sok minden benne van ebben az egy mondatban. Öröm és rágondolás a kint küzdőkre. Jól esik a szegény fiú adománya, még jobban szíve melegsége.

Ószhajú úrasszony áll előttünk: özv. Vecsey Zoltáné. Tőle kaptuk eddig a legértékesebb ajándékot: egy férfi lengyelbundát, bősapkát, gyapjú fehéreműveket, harisnyákat. Köszönő szavunkra csak szomorúan néz ránk, könnybe lábad a szeme. Mintha a kis cserkészfiú is megérezne gondolatait, gyöngéden simítja végig a bunda meleg bársonyos szőrméjét...

— Hűd az orosz tél, magam is éreztem, mereing el egy idős, de még mindig déceleg férfi arca. Itt van a szveterem, magam nagyon jó hasznát vettem annakidején. Kívánom, hogy mást is övön meg az ottani kemény időjárásból.

Két úrasszony az utcára szalasztotta le a szobalányt, hogy megnézzék, jönnek-e már a leventék, mert nagyon várják őket.

— Csak ki ne felejtessenek bennünket — inkább tessenek felhívni a címet!

Izléses, fekete üvegmelegítő áll az egyik emeleti lakás ajtaján: Kovács Gusztáv. Igazi magyaros vendégszereléssel fogad bennünket az öreg hölgy, aki ajtót nyit. Tíz pengőt már előbb felajánlott, most még a ruhaneműt sze-degeti elő.

— Drága lelkem, de sajnálom azokat a szegény katonákat — mondja fejcsóválva. Én tudom mi a háború. Most is kint van az egyik fiam. S az asztal-fiókból selyempapírba csomagolva előkerül egy derék, szép szál katona ar-

— Az egyiptomi királyi család tagjait is rendőri felügyelet alá helyezték az angolok. Az egyiptomi brit hatóságok július 25-ike óta tömeges letartóztatásokat hajtottak végre. Kiszivárgott hírek szerint az egyiptomi anyakirályné rendőri felügyelet alatt áll. Hasonló sors érte a királyi család több fiatal tagját. Az intézkedés elleni utakozásul az anyakirályné három gyermekével magánbirtokára vonult.

— Értékes ruhaneműeket loptak Vágó Lajosné Erzsébet-utca 51. szám alatti lakásából. A tettes behatolt a bezárt lakásba s a szekrényből egy celofán, bambuszfejtű csernyőt, több női fehéreműt és harisnyát vitt el.

képe. Megsimogatja, elnézegeti. Aztán felélenkül az arca: Kedves parancsnok úr, megkínálhatom egy kis cigarettával? — Nem fogadják el? — no, akkor cukrot tessék! A piros dobozból minden levente kivess egy szem mézmalátát. Ezt szabad, ez nem árt az egészségnek. Kimenőben még a veje arcképet is büszkén mutatja meg a néni. — Kovács Gusztáv detektív jól ismert arca még abból vissza ránk.

Egyik üzletből a másikba megyünk. Készségesen állnak rendelkezésünkre a kereskedők. Egy rövid pillanatra várnak az előbb érkezett vevők is, mert elsőik a katonák. Összeállítják a „kollekciót”. Van abban sapka, rövid harisnya, meleg kesztyű, pulóver. Felragyognak a kis diákszemek, ha várakozáson felül sikerül a gyűjtés. Egymással versengve mondják el élményeiket. — Magolcsay Nagy Mihálynál 25 kucsmát kaptam. — A Radó-cég 30 pár meleg gyapjúharisnyát és 30 pár lábvédőre valót adott. — Zombor Sándortól egy egész zsákravaló szövetdarabot hoztunk. Ha feldolgozzák milyen jó lesz a honvédeknek. Női bundák is szép számmal vannak, legtöbb még egészen jó állapotban.

— Most jöttem haza a piacról — fáradságom már vissza hoztam is — kiált le az Arany Bika szálló egyik második emeleti lakásából egy fiatal asszony. Szívesen visszamegyünk, s egy gyönyörű rótkabóval gazdagodunk. Az egyik kis cserkész nem állja meg, hogy fel ne próbálja, meleg-e igazán? A többiek jót vetnek rajta, s zsebkendővel törölgetik a nagy hőségben kipirosodott izzadó homlokukat.

— Napok óta érmelegítőt, ruhaneműt kötek — meséli Kovács Etelka hivatalnok. Holnapra minden kész lesz, szépen összecsomagolom. — Visszajövünk érte.

Értékes szőrmét, pulóvert, sapkát, alsóruhát, kesztyűt kapunk dr. tonyogi Szűcs Gézántól. A legtöbb új árú. A pulóvert azonban maga kötötte a méltóságos asszony. Szép sötétlila színű, fehér mintával — óvatosan vizsgál a kis leventék, nehogy bepéskölődjenek.

Az utcán már nagy nézőközönsége van a leventekocsiaknak, fiatalok, öregek, gyermekek, szegények és jólöltözöttek örömtől ragyogó arccal nézik a sok szép adományt. Megveregetik a komolyarcú kis leventék vállát s biztatva mondják: Sok szerencsét gyerekek! Isten adjon meg benneteket kedves fiaim!

A fiúk pedig mennek tovább. Sok még az elvállalt munka, hiszen tíz napra jelentkezték önként erre a szolgálatra. Tíz napon át minden délelőtt és délután gyűjtenek, s mikor végére érnek, véget ér a szép vakáció is. De nem sajnálják a szünidőjüket. Megtanulták lelkes, buzgó, igazán magyar parancsnokuktól. Balla Kálmán tanítótól, hogy első a haza, első a messze küzdő katonák, s csak aztán következnek ők. Az első délelőtt „jó munkát” végeztek. Szerényen és mégis öntudatosan dolgoztak, várakozáson felüli eredményt értek el.

A VII. körzet leventéinek névsorát az alábbiakban közöljük: Horváth Zoltán, Kraudy Gyula, Czeglédy György, Veress Géza, Molnár Imre, Szilágyi Zoltán, Vasadi György, Balla György, Sárközy József, Budaházy László, Dunka Sándor, Bíró Tibor, Bacsó Ferenc, Böszörményi Zoltán, Szabó György, Bíró Jenő, Bacsó László, Széchy Tamás és Kalotay Kálmán.

Az első nap szép sikere azonban nemcsak az ő érdemük, hanem Debrecen város közönségé is, mely ez alkalommal is hű maradt önmagához, sokat és szeretettel adott. A lelkiismeret elismerő szava érte a legszebb jutalom.

— Rendőrségre küldte zsákmányát a bűnbánó tolvaj. Meleka Sándor debreceni cipészmeister, Boeska-téri lakos beszoigáltatott a rendőrségre egy utazótáskát, melyben egy öltöny szürke férfiruha, két ing, két alsónadrág és egy nadrágartó volt. Elmondta, hogy a táskát egy cipészinas vitte be hozzá a műhelybe, aki azt állította, hogy a táskát találta s nem tudja mit csináljon vele. A cipészinas álneve mondott be, amiről arra lehet következtetni, hogy a táskát lopta, de tettét azóta megbánta és hímódon akart megszabadulni teltének következményeitől. A tárgyakat igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrségen.

Féllábát levágta a cséplőgép

Súlyos szerencsétlenség történt tegnap Almásd határában. Süttő András 68 éves napszámos, almásdi lakos cséplőgépénél dolgozott, mint kévevágó. Közben megszemjázott, leszállt a gép ről, hogy vizet igyon. Visszafelé jövet lába alatt megesúzott az egyik kéve. Süttő elvesztette egyensúlyát s ballába a gép dobjába került, amely levágta lábát. A mentők a Horthy kórház sebészeti osztályára szállították ott amputálták. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

Hetedszer került bíróság elé

Hetedszer állott bírái elé ifj. Gyöngyösi Lajos 21 éves hajdúbagosi napszámos tegnap a debreceni törvényszéken. Változatos múlt után most ötrendbeli lopás vádjával terhelten került bíróság elé.

Gyöngyösi ez év június 18-án szabadult ki a fogházból, de kiszabadulása után egyre-másra követelt el apró lopásokat. Lopásai magukon viselték a korszerűség bélyegét, mert Deák Juliánától élelmiszerjegyeket, Kolozi Gézántól szappant, Lőrincz Gyulától szalonját, Dávid Gáborától ruhaneműt, Simonyi Károly MÁV pályamester-től MÁV anyagokon kívül légyvedelmi ablakfüggönyt loptak.

Július 5-én elfoglalták a csendőrök s rábizonyították a lopásokat. 8-án beszállították a debreceni ügyészség fogházába, ahol tegnapi vizsgálói fog-ságban állt.

A törvényszék dr. Tóth Géza-lanása a notórius tolvajt kétféle és hathónapi fegyházra ítélte. Büntetéséből egy hónapot a vizsgálói fogással kitöltöttnek velt. Az ítélet jogerős.

* Gyászszálók, fekete lobogók, cserkészalagok, rúdak, Pethő zászló kézimunka szakiparában. Szent Anna u. 10. telefon: 32-41. Családi címerek, gobelin tépek festése.

— Beiratkozás a városi zenekolban. Debrecen sz. kir. város zenekolájában a beiratkozás szeptember hó 1-ér kezdődik. Beiratkozni lehet az összes fő- és melléktanszakokra a hivatalos órák alatt, naponta délelőtt 9—1 óráig és délután 3—6 óráig. Vár u. 1. sz. alatt Felvilágosítás nyerhető a zenekol titkári hivatalában, Vár u. 1., telefon 23-96 szám.

— 42 fokok meleg Zágrábban. A horvát fővárosban tegnap délben árnnyékban 42 Celsius fok meletet mértek. A napok óta tartó kánikula következtében a városban erős vízhiány lépett fel, a magasabban fekvő városrészek nappal teljesen víz nélkül maradtak. A lakosságot felhívták, hogy korlátozza a vízfogyasztást.

— Elgázolta a vonat. A balaton-szentgyörgyi vasúti áljárójánál a mozdony elkapta Molnár József 21 éves gazdasági kocsis szekerét és elgázolta. A kocsis a kerekek alá került, súlyos sérüléseibe a kezthelyi kórházban befejealt.

— Borotválva észzevagdalták haragsai az arca. Bozóki Lajos 53 éves debreceni tímáregédnek Bozóki munkájából hazafelé tartott, amikor Simon József cipész és özv. Labonez Józsefné meglamadák s borotválva néhány csontig hatoló sebet ejtettek rajta. A szokatlan „borotválás” ügyében megindult a nyomozás. Bozókit a debreceni sebészeti kórházban ápolják, sébei nem veszélyesek.

— Csecsemőruhát loptak az orvos vizsgálat alatt. Bucsa János kisgyű MÁV fékező héthónapos csecsemőjét orvosi vizsgálatra vitte a gyermekkönykára. Míg ő a gyermekkel bent jár, egy hajdúszoboszlói asszony — kielő a rendelés előtt beszélgetett — elvitte a kisgyermek dunnáját, kabátját és ingét. A nyomozás erőnye on fők a felkellen asszony cikk mltre értekeben.

— Az országos földrendéslani intézet készülékei augusztus 25-én 1.04 óra 33 mp-kor erős földrendésl jeleztek 10.000 km-es távolságból. A földmozgás Budapesten 4 órán át tartott. A műszer legnagyobb kilengése 30 mm volt.

GYÁSZROVAT

Dr. Bihari Lajos hajlítottbortyári tisztviselő, 19 éves korában elhunyt. Temetése ma délután 6 órakor lesz a Köztemető 2 A) ravatalozó terméből. Lakás: Erzsébet u. 22. Temetését **Bartha** vállalata végzi.

Szabó Imre 30 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 3 órakor lesz a Köztemető 3 ravatalozó terméből. Lakás: Péterfia dűlő 26. Temetését **Bartha** vállalata végzi.

Bodó János 18 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a Köztemető 4 ravatalozójából. Dankó temetkezés.

Balla József közművesmester, 64 éves korában elhunyt. Temetése szerdán félhét órakor lesz a díszravatalozó terméből. Lakás: Botond u. 4. Gebauer-cég rendezi.

Béke Katóka 11 hónapos korában elhunyt. Temetése szerdán félhárom órakor lesz a 2 B ravatalozó terméből. Lakás: Szotyori u. 2. Gebauer-cég rendezi.

Kovács Kálmán cipészemester 75 éves korában elhunyt. Temetése szerdán 8 órakor lesz a hármas ravatalozó terméből. Gebauer-cég rendezi.

Tóth Margit Zsuzsanna, 6 hetes korában elhunyt. Temetése szerdán három órakor lesz a négyes ravatalozójából. Lakás: Gizella u. 5. Gebauer-cég rendezi.

Nagy Imruska temetése szerdán 11 órakor lesz a Köztemetőből, református szertartással. Lakásunk: Bellegelő 223. Csúrka temetkezés.

Köszönetnyilvánítás. Felejthetetlen jó édesanyánk, néhai úv. ld. Ács Miklósné elhunyt alkalmából mindazoknak, akik mérhetetlen fájdalmunkat vi gasztaló szavakkal enyhíteni igyekeztek, ravatalára koszorút, csokrot helyeztek, ezúton mondunk fájó szívvel igaz köszönetet. Ács Testvérek és a gyászoló család.

Meglopták a tolvajt

Egy kedélyes vacsora szomorú epilógusa

Koczka Mihály nyíregyházi lakos feljelentést tett Tankó Emánuelné ellen, aki egy kiruccanás alkalmával 900 pengőt tartalmazó tárcáját elvitte. Az asszony a lopott pénzen Debrecenbe autózott s egy soffőr társaságában folytatta a mulatozást. A tolvaj asszonyt új lovagja egy óvatlan pillanatban meglopta és magára hagyta. A nyíregyházi körvérszék hathónapi börtönbüntetésre ítélte a megfélemlített asszonyt. A debreceni tolvaj ellen folyik az eljárás.

Az Osztályversenyek húzásán 40.000 pengőt nyert: 91363, 20.000 pengőt nyert: 45468, 10.000 pengőt nyert: 3877, 5000 pengőt nyertek: 76915 80030, 4000 pengőt nyertek: 11807 85694 98836, 3000 pengőt nyert: 58060, 2000 pengőt nyert: 82430, 1000 pengőt nyertek: 10161, 16077 43186 70087 82509 90516, 800 pengőt nyertek: 11967 18542 37998 44918 62287 74905, 600 pengőt nyertek: 7607 8164 11943 33403 43009 57324 67051 79508 88177 91490 96485 99482, 500 pengőt nyertek: 3462 4054 11222 14348 40512 50702 51363 55408 61259 76305 89348, 300 pengőt nyertek: 38 438 2402 4520 5530 6146 14330 14888 14981 15231 15611 16737 19342 30567 21845 24928 25057 27548 27755 28173 31195 33645 39302 42150 46186 50943 52265 53131 56763 60168 61441 62450 64461 67590 68141 68322 69681 70400 71463 72363 74385 75220 77455 80533 82335 83249 85656 89359 91543 94673 95587 95629.

Huszonnégy vidéki szinigazgató engedélyt bocsátotta ki a vallás- és közoktatásügyi miniszter. A szinigazgatók között van: Beleznai Unger István (Debrecen), vitéz Bánky Róbert (Szeged), vitéz Jakabffy Dezső (Ungvár), Thuróczy Gyula (északerdélyi kerület).

Felakasztotta magát és meghalt kedden reggel Seres István Eperkereszt-utca 1. szám alatti lakos. Tettének oka ismeretlen.

Ellopták pénztárcáját, melyben 34 pengő készpénz és fontos iratok voltak Solyom József Állami tanító. Apafi-utca 93. szám alatti lakosnak a Csapó-utcai postahivatalban. A kár értéke 60 pengő.

FERENC JÓZSEF KESERŰVÍZ

FILM

MINDENKI GYANUS abban az izgalmas svéd detektívfilmben, amit tegnap mutatott be az Apolló. A film amerikai mintára készült, de van néhány kitűnő kabinettfigurája, mint például a „Kövére”, ami előnyére válik. — A szereplők között Anna Lisa Ericsson szépségét kell megemlítenünk, mint jó pontot. A kísérőműsorban Karády-rövid filmet kapunk, ebben a „Valahol Oroszországban” c. dalt énekl el.

A Baross Szövetség közleménye

A m. kir. közellátási miniszter úr rendelkezése alapján a következőkre hívjuk fel iparos és kereskedő tagjaink figyelmét:

Állami vagy önkormányzati hatóságoktól, hivataloktól és egyéb szervektől érkező és gélmiszereknek, vagy más közszükségleti cikkeknek és általában egy személy részére kiszolgáltatható mennyiségeknél nagyobb mérvben történő kiadását célzó megkeresésnek csak akkor tekinthető eléget, ha a megkeresés az előírt szabályszerű formában, iktatószámmal és érvényes kiadmányozó aláírásával van ellátva. Elnökség.

Rendelet a szinleges iparüzés megakadályozására

A 42 tagú országos bizottság hétfőn ülést tartott és azon két rendeletet tárgyal. Az egyik a miniszterium rendelettervezete a szinleges iparüzés esetén az iparigazolvány, illetve az iparengedély visszavonásáról szól, a másik a miniszterium rendelete az állati hullák feldolgozásáról. Többek felszólalása után a bizottság a rendelettervezetet elfogadta.

A medvék és farkasok igen elszaporodtak a székely megyékben

Székelyudvarhely, augusztus 25. Az Erdélyi Párt legutóbb felhívta a központi hatóságok figyelmét arra, hogy a dudavak mostanában a székely megyékben pusztításokat végeznek. A medvék, farkasok, de a szarvasok is igen elszaporodtak és pusztításokat okoznak. Egyes helyeken a gyümölcsökben jelentős károkat okoztak. A kár összeírása most értünk a falvakban, de még nem érkezett meg minden helyről a jelentés. Eddig rendelkezésre álló adatok szerint 35 helységben a vadak által okozott kár összege 150.000 pengő körül mozog.

Leszakadt a felvonó és halálra sujtotta Csongrád Ágoston szegedi napszámot a szegedi új rendőrségi palota építkezésénél. A szerencsétlen ember súlyos agyrázkódáson kívül belső zúzódásokat is szenvedett és kórházba szállítása után meghalt.

Huszonnégykilós haresát fogott vékony horoggal a győri Rábában Kósi Ferenc halász. Több mint két órában kereszttel farszította az óriási halat, amíg sikerült a többi halász segítségével partrahúzni. A hatalmas harsca 161 cm. hosszú.

Kiszabadították a honvédek a vöröskőlől két magyar hadifoglyot, névszerint Breitwieser Jakab újverbácsi gazdálkodót és Mézel György nagyfényi községi lakost. Mindketten több mint hász éve voltak orosz fogságban.

Befőzéshez PARADICSOM nagyobb tételekben is kapható Széchenyi-u. 85.

A Katolikus Ipari Leányképzőiskola és Nőiipariskola évkönyve

A debreceni Szent Leánynevelő intézet római katolikus Szent Márta ipari leányképzőiskola és nőipariskola 1941—42 tanévről szóló évkönyvét Mellau Márton tanügyi főtanácsos, igazgató szerkesztette. Az évkönyv a pápa iránti hódolattal kezdődik, majd dr. Radó Rezső iparkamarai főtitkár a megnagyobbodott Magyarország ipari feladatairól szóló érdekes cikke következik. Galamb Ferenc iparügyi elnök, az ipari középiskolák hivatása címen írt értékes cikket. Az iskola multja, a tanév története kimeríti mindazt, ami az iskolai életben az elmúlt tanév folyamán fontos volt. Nemesak a tanítás de a gyakorlati kiképzésről is értékes beszámolót kapunk. Az intézeti könyvtárak, szertárak gyarapodása, jómaga-veletű és jeles előmeneteli tanulók jutalmazása, ifjúsági egyesületek munkája illetve az ezekről szóló beszámolók teszik teljessé az évkönyvet, melyet egész sereg kép díszít, főleg olyan képek, melyek a gyakorlati oktatásnak eredményeit mutatják be. Az eddig még két osztályból álló ipari középiskolában egyébként az alábbi tanulók nyertek kitűnő, illetve jeles bizonyítványt az elmúlt tanév végén: Nagy Etelka, Banka Mária, Berger Mária, Fekete Julianna, Hütter Gabriella, Papp Mária Magdolna, Romhányi Gizella, Szentesi Emília, a nőipariskolában Majoros Ilona. A szép munkáról szóló értesítőt a statisztikai adatok és a következő tanév tudnivalói zárják be.

Szociális képzés lesz a debreceni egyetemen. A nép- és családvédelem kiépítésével kapcsolatban kormányrendelet jelent meg az egyetemek mellett felállítandó szociális tanfolyamokról. A debreceni egyetemen is lesz ilyen tanfolyam, mely szeptember második felében indul meg.

Ellopták a kasszáját a vonaton Mold Ferenc kereskedelmi ügynök, szarvasi lakosnak. A kár értéke 20 pengő.

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

Figyelem! Aki Oroszországból fiamról 3 héttel ezelőtt hírt hozott, kérem szíves értesítését. Hirschfeld Tiborné, Ungvár. 276

ALKALMAZÁST nyert férfi

Fiatall úri fodrászsegéd felvétetik. Bethlen-u. 29. 1953

Augusztus elsejére megbízható hónapos kocsist keresek. Harsányi, Deák Ferenc-u. 9. 220

Ügyes fűszer-, esemegés segédek felvesz Volentik, Piac 38. 1964

Fiatall borbélysegédet állandó munkára magas fizetéssel azonnal felveszek. Rác, Budai Ézsás 44. 266

Cipészsegédek női és férfi munkára felvétetik. Biró, Csapó-u. 76. 264

Lapkébesítőket, gyakorlatot, esetleg kezdőket felvesz a „Debrecen” kiadóhivatala. Jelentkezés délután 3—5-ig. 257

Kocsis azonnali fellelkesítésre felvétetik. Szent Anna 34. 270

Fodrászsegédet kisegítőnek felveszek. Boczán fodrász, Sas-u. 2. 273

Kifutó, kerékpározni tudó, 16 évig felvétetik. Varga rövidárúnygyekereskedő, Simonffy 2. 277

ALKALMAZÁST keres férfi

Aradi menekült, megbízható férfi fodrász vagyok, állást keresek, aki garanciát vállal értem. Kossuth-utca 6. Dexler cukrászda, 1965

Jelenleg is alkalmazásban levő 25 éves, intelligens, jóméjű, 6 gimnáziumi középiskolát végzett, legjobb referenciákkal rendelkező, ambiciós tisztviselő hosszú éves gyakorlattal, perfect irdói munkaerő állandó alkalmazást keres Debrecenben. Szíves megkereséseket „Szerényigényű” jellegű kiadóhivatalába kér. 260

Keresek állandó festőmunkát, vidékre is, szerszám van. Cím a kiadóban. 256

36 éves öskeresztény, szállításban jártas. „Munkát vállalna” jellegű kiadóba. 269

Középszkolai érettségivel tisztviselőnek azonnali belépéssel bank, vagy magánvállalatnál keresztyén ifjú állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 271

ALKALMAZÁST nyert nő

Fodrászkisasszonyt és tanuló felvesz Biró, Deák Ferenc- 76. 1938

Fiatall leány tanulóknak felvétetik. — Nyomda. Piac-u. 38. 1958

Gyújtó léggömbökkel látott Kolozsvár határában Diószegi Miklós földműves. Pénteken este 9 óra tájban magasan három léggömböt vet észre. Az egyik mind közelebb ereszkedett a föld színéhez, majd leszállt és lángra kobbant. Diószegi hozzálátott a léggömb oltásához, de a vízzel való oltás következtében még jobban égett. Ekkor fellármázta szomszédait és azok segítségével végül eloltotta a tüzet. Szerencsére nem esett kár semmiben. Diószegi szerint a másik két gyújtó léggömb is földre ereszkedett, ezeket azonban nem látták meg. Ezzel kapcsolatban az illetékes hatóságok figyelmeztetik mindazokat, akik gyújtó léggömböt találnak és az esetleg földre érve fel is robban, hogy előlástát ne vízzel, hanem földdel kísérleljék meg.

Leesett a szekérről és ellőrté karját tegnap délelőtt a Csapó-utcon Papp Sándor 17 éves nagyléai földműves. Klinikai kezelés után saját lábán távozott.

SPORT

Vasárnap újból kupaneveset játszik a DVSC. A kislétszámú NB II. csoport küzdelmei csak szeptemberben indulnak meg. A DVSC most vasárnap újból a Magyar Kupáért fog küzdeni. A sorolást azonban még nem ejtették meg, nem udjuk kivéi fog játszani és hol.

Kristóf nagyszerűen szerepel a Törökországban. A vereség ellenére is jól mozogott a védelem s benne a volt Vasutas játékos is.

Békési-Belcsik Ferenc, a Bocskai volt fedezete, most mint edző működik. Az NB III-ban játszó WOSE edzését vezeti.

Tavasszal indulnak meg a levele labdarugó bajnokság küzdelmei a Rákóczi-kupáért. Az országban működő háromezer leventeegylet küzd majd az ezúttal kupáért. A járásokban bajnoki rendszer szerint, a hadtestekben pedig majd kiesési rendszer szerint fogják lejátszani a mérkőzéseket, a döntő körmérkőzés pedig Budapesten lesz.

Jómódorú, hosszú bizonyítványokkal rendelkező, megbízható szobaleányi keresek.

Jelentkezés délután 5—7-ig a sebészeti klinika irodájában. 221

Női szabótanulót felvesz úv. TTóth Istváné, Piac 44. 1966

Gép- és gyorsírói szept. 1-re felvesz dr. Diószegi ügyvéd, Ferenc József-út 81. 1692

Gyakorlóit segédeányt, ki próbálni tud, felvesz elsőrangú ruhásalon. Jelentkezés 9—12. Cím a kiadóban. 285

HAZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Mindenes szobaleányt 16 fizetéssel elsejére felveszek. Csak szorgalmas, lelkiismeretes, megbízható leányok jelentkezzenek. Jelentkezés személyesen délután 5 és 7 óra között Domokos Lajos utca 28. sz. alatt. 1879

Jó bizonyítványval perfect szobaleányt keresek tanyára szeptember 1-re. Cím a kiadóban. 235

Jó bizonyítványval mindenes szakácsnőt keres tanyára. Cím a kiadóban. 237

Takaréktűzhelyek leg-egyszerűbből legdiszesebbig kaphatók. Megrendelésre készítek. — Kozma, Csapó 41. 242

Bejáró asszonyt, leányt felveszek. Kossuth 71. Kapu alatti balra. 281

Bejárónól kétórás munkára reggel 7 órától 9 óráig keres Schönavald, Piac 30. 1955

Mindenes főzőnőt szeptember elsejére felvesszük, Bőszörmenyi-út 1. Malom mellett. 261

Bejárónól kevés munkára magas fizetéssel azonnal felvesszük. — Nagyerdő, B. Sze János utca 7. Naményi. (Jelentkezés reggel 9-ig.) 267

Bejárónőnek parkettéhez 6-8 fiatal leányt felvesszük, Szent Anna-utca 48. 1. ábr. 2. 279

Jól főző mindenes bent lakót hosszú bizonyítvánnyal szeptember 1-re felvesszük. Arany János-u. 18. 2. lakás. 241

Bejáró vagy bentlakó jó fizetéssel vendéglőbe felvétel. Borgida vendéglő, Arany János-utca 2. 286

AJÁNLAT

Csúszotasson vizsgálaton Kissel, Kizvó-u. 5. Telefonhívó 19-77. MEGA borozó. 88 11 15

Értékes vásznából keletgyűjtött ágyneműt felöltéssel varrjuk, himezzük, toldozzuk függönycsipkék kaphatók. Tanulóleányt felvesszük Favorit Csapó 24. 1098 10 21

Szappannak való zsírt szappanra becsérél Pál János szappanosmester Kölesei 8 585 10 15

Sírkövek műköből és termésköből gyűmölcsösök részére meszsalak kapható a Debreceni Műkőgyár Rt.-nél. Fűrdő-utca 2. 1219 vv

Szörmebundált most ólson kijavítja, átalakítja Kőváry szűcsmester Püspöki palota. 1232 12 22

Varrógép, kerékparjavilást jóállással vállalkozunk, csúszó, Vél, elvára eladók. Csapó-u. 101. 551 11. 7

Dr. Javítás, ocska órát veszek, eladók Schiffmann, Vendég-u. 7. Kiszámolásnál. 1942 11. 3

Bundáját divatosan készíti Katona Vilmos szűcsmester, Simonffy u. 2. sz. telefon: 12-32. 124 12 2

Csúszotasson Csala csúszó vállalkozó lakásvizsgálatok felelősséggel. Rákóczi 9. Telefon 14-27. 517 10 4

Lelecsőbban fest, tisztít Weisz kelmefestő. Arany János-utca 29. Keresztépület 1900 vv

Bevonuló urak! Egyenruhájukat Tegdes olcsón, gyorsan elkészíti. Kálvin-tér 19. Püspöki palota. 1618 9 19

Gázvezetést, gáztűzhelyet, gázfűtőkályhát, gázvezetékkel rendeljen Gyenesné, Szent Anna 8. 292

Kézikoszt vesznék. — Aszmann, Piac 27. 287

KERESLET

Tört aranyt ezüstöt, briliántot magas árban veszek, Takács Sándor, Piac-u. 56. 605 10. 4

Béhm: Allatok világa 18 kötet, Jókai összes munkái 100 vagy 110 kötet, Mikszáth összes művei, Művészeti Lexikon 2 kötet keresi magas áron Grünmann könyvkereskedés, Piac-utca 53. 1959

Filmes fényképezőgépet minden méretben vesz Berzseki fotostudio, üzlete, iac 38. Udvartiban. 414 10 1

Ekszerkészítés, javítás — fogarantat ákserrel vesz Pollák Endre ákserész, Hatvan 2. 506 10 5

TEGLÁT, használtat, jó állapotban levőt keresek megvételre Cimeket kérem a kiadóhivatal névlistájánál leadni. 1541 vv

Használt tankönyvet állandóan magas áron veszek. — Grünmann könyvkereskedés, Piac-utca 53. 1817 9. 22

OKTATÁS

Dr. Naményi Gyuláné Szentendrei Olga gyorsíró gépiróskolaja, Batthyány-utca 1. (Eng. 6475.) Telefon 20-77. Alkalmazására előkészítés. Vésztől kedvezmény. 1889 8 28

ELELMISZER, ITAL

Szép érett paradicsom 50 kg-on felül házhoz szállítva napi áron megrendelhető Eszenyi kazdaság. Telefon 2222. 299

TELJES ELLÁTÁS

Tisztviselő fiatalember teljes ellátást keres. — Ajánlatot „Solid” jellegre kiadók. 293

DIÁKOT KERES

Dr. úri család teljes ellátása, külön szobát ad diáknak, Széchenyi-utca 42. Emelet. 280

RÁDIO

Rádiót javíttasson, alkalmasson évtizedes gyakorlattal Szabó Lajos műszerész, Csapó 84. Telefon: 32-54. 1630 11. 19

BUTOR

Antik hálóbutor eladó, Értekezni Piac 22, házfelügyelő. 397 vv.

Minek a fényes kirakat, mikor olcsóbban vásárolhat udvari bútort. — szeptember Piac 71. 918 9 27

Modern háló, kombinált szoba, konyhaberendezés, hencser, recamié, fotel eladó Hatvan u. 27. 1724 10, 18

Ebédloasztal, csóagy, fa ágy és egyéb bútortok eladók. Mester u. 33. 197

AUTÓ

MOTOR KERÉKPÁR

Eladó 6 személyes csukott bérautó, engedélyezett E-betűs, mentőautónak is alkalmas, Vékony Lajos vendéglős, Hajdúböszörmény. 1977

175 Jáva motorkerékpár, jókarban levő, eladó. Timár 22. 284

KIADÓ LAKÁS

egyszobás

Kiadó szeptember egyre egy szoba bútor nélkül, fűtőszobával, Vörösmarty 14. 275

SZALACSY RÁCZ IMRE BARNA KENYÉR

— Regény —

(114).

— Kisülne a szemem, ha nem látszana rajta, hogy az én kezem alatt vagytok! — mondta bosszúsán, mert a három enderédi legénykének valamivel kijebbe állott a csizmája orra, mint a helybélieknek. Mikor másodszor, harmadszor is hasonló szabálytalanságokban találtattak a „külföldi” deákok, Kos Jóska végső fenyegetéssel csak ennyit mondott:

— Jó lesz szép ecém, ha összeszeditek a kis és nagy agy szolgálatát, mert én ugyan nem vagyok kegyetlen ember, de úgy vágunk ki benneteket az iskolából, mint Szűcs Gabri kivágta a huszonegyet!

Meg is látszott a temetésén, hogy kinek a munkája ér valamit. Teszem azt, csak nézzék meg Részegi István tanító úr keze nyomán szerencsétlenkedő önkéntes tűzoltó egyesület díszszalkaszát, avagy a „Magángimnázium” kisdéd, de fegyelmezett szakaszát. Nyilvánvaló, hogy ki van igazán tisztában a hadi fegyvelmel, de hát hagyjuk, elég az hozzá, hogy a szomszéd falu kántora ékes búcsúztatója után leeresztették a koporsót és szivertépő görgőssel kopogott az anyaföld a szemfedőn.

Mikor felmózták a sirt, Dudás Miska megtörte verejtékező homlokát és úgy mondta Nagypál Jánosnak:

— Na, cimbora, lassan mi is készülhetünk!...

— Nekem nem sürgős — horkant vakkantó kacagással Nagypál János — én még szeretném megenni a magam aratásából sült kenyereket, a magam kapálásából termett szőlő borát!...

— Hiszen mi szeretnénk, cimbora, de nem reánk bízták, hogy mikor jöjjön el az óra! — vágta búsan a földre az ást Dudás Miska, mert Istenben beldugult kántor uram keresztje egy keveset félre állott, hát most még idejében megigazította. Távolabb Kos Jóska igazította az iskola csapatát, sok szájjal küzdve, mert az enderédi három legény se-hogy se akart beletörődni a fegyelmbe, pedig már magábanvéve az is baj volt, hogy az ilyenkor szokásos sortűz elmaradt — gondolta Kos Jóska —, ámbar valamit lehetett volna csinálni az úrnapi mozsarakkal. Megérdemelte volna a kántor, négy fiút nevelt a hazának, mind derék ember, az Isten tartsa meg őket, de a fiatal pap hallani se akart a gépszajánlatáról, hogy legalább három lövést adjanak le.

— Ilyen rangbéli embernek mi annak idején nyílt tengeren is legalább hat ágyúlovást adtunk — mondta Kos Jóska, de a pap csak mosolygott és azt mondta:

— Nem az kell az üdvösségre, Kos úr!...

— Persze, persze — gondolta Kos Jóska — ökelme se szolgált soha a tengeri armádiában, mert akkor másképpen beszélne!...

Most aztán még szigorúbban vezette haza a kis csapatot és lévén már ügyis háromfőtaly tizenkettő, mielőtt oszolt-vezényelt volna, azt mondta:

— Külföldiek, vigyázat, ha ki akarjátok húzni nálunk a telet, s majd vizsgát tenni tavasszal, akkor vigyázzatok a fedezésre, vonalállásra, egyszerre lépésre, különben pedig hazamehettek, ma már nem tartunk előadást!...

Kevés idő múlva felsírt a Kos Géza üzemének kürtje és ekkor már a falu minden irányából hoztak kosornyas szilkékben a levest, vastagtelet az asszonyok, leányok a munkás népek és a „város-háza” felől ballagó, méltóságos lépésben elindult Kos Jóska is ebédelni a menyéhez. Valljuk meg, egy kicsit félre volt csapva egykori főparancsnoki aranyos zsinórú sapkája a fején, tekintet nélkül arra, hogy a vén kántor temetése után volt az idő. Mellette lépkedett Miron Márton írónk úr is és ne szaporazzuk a szót, bizony betértek ők a Szövetkezetbe egy ebédelőtti kupaóra abból a körtéből, természetesen, melybe már hetek óta rendelés nélkül is rumot öntött az üzletvezető...

A vendéglő nagy termében egyedül iddógált Jakab Sanyi, mert szívből fájlalta az öreg kántor elhunytát, míg a sarokban Laji cigány takarította az ittas gazda pipáját, bányászván abból a kincsel felérő bagót. Úgy Kos Jóska, mint Miron Marci csak egy-egy ujjal nyílt a tökfedőhöz, jelezvén, hogy cigánynak több nem is jár, aztán állva kapták be az édesanyatejre emlékeztető italt és elisiettek. Mire Jakab Sanyi utánuk dűnyögte:

— Ingyenélő népség!...

— Ne mondjon már ilyent, gazduram, hiszen most már a maga fia is a „tanuló” jár! — vonogatta a vállát Laji cigány, célozván a magasabb oktatásban részesülő „ürnevendék” számba menő Jakab gyerekekre.

— Az más, az az én fiam, annak esze van! — mondta bölcsen Jakab Sanyi és erre ivott, mint mindenre a világon, mert nincs olyan dolog a földön, mire jól ne esne egy ital bor.

Fehér karácsony köszöntött a falura és Tamasi János ebben a nagy-nagy fehérségben úgy érezte, hogy rászállott az Isten áldása is a népre. Imádságos arca volt a falunak és az emberek szemében ott lobogott valami szent láng. Mire bealkonyodott, végelethetetlen sorokban indultak el bethlehemes, tarisznyas, énekes gyermekek és mindenütt fejezgett az ének a született Jézusról, a Krisztus Úrról, aki békét és boldogságot hozott az embereknek és dicsőséget teremtett az égben Istennek...

(Vége következik).

LAKÁSCSERE

300 pengőt fizetek annak, aki 2 szobás komfortos, kertesi lakásomat elcserélné 3-4 szobás komfortos, kertesi lakással. Ajánlatokat lakás pontos leírásával, lakbért megjelöléssel „Lakáscsere” jellegre kiadók. 640

Elcserélném Csapó-u. 40/b. ötszobás ügyvédi irodának vagy orvosi rendelőnek is alkalmas bérelt lakásomat melékulcán kertés, vagy villalakkással. 209

LAKÁST KERES

Zsidó családnál keres magános házaspár bútorozott szoba, konyhát, vagy konyhabuszálattal. „Megbízható” jellegre. 1758

Két-három hétre keresek központban kétszemélyes fűtőszobás szobát, kitűnően fizet. Ajánlatokat „Jól fizető” jellegre azonnalra a kiadók. 1961

Bútorozott szobát keresek Nagyerdőn azonnalra is. József kir. h. utca 60. 29-02 telefon. 272

BÚTOROZOTT SZOBA

Piac-utca nyíló kétablakos szoba bútorral, vagy anélkül, esleg teljes ellátással szeptember 1-ére kiadó. — Bíró, Arany János-utca 1/a. I. em. 218

Különbejárattú bútorozott szoba kiadó. Gábor, püspöki palota I. kapu II. em. 5. 1956

Kiadó különbejárattú utcai szoba ágybéli nélkül szeptember 1-re. Gerai-u. 15. 288

ELVESZETT

Debrecen és Apafája között a vonatból kiesett egy női karóra. Becsületes megtaláló jutalom ellenében adja le Piac-u. 58. Rutner.

INGÓSÁG VÉTEL

Használt férfibundát szörmebéllel keresek megvételre. — Kovács Márton, Rákosi Jenő-u. 7. 1954

Jó állapotban levő használt kisebb cserépkályhát keresek megvételre. — Ajánlatokat „Cserépkályha” jellegre kérem a kiadók adni. 258

INGÓSÁG ELADÁS

Egy jókarban levő asztali spór elköltözés végett azonnal eladó. — Várgakert, K. Tóth-u. 36. 291

GAZD. ESZKÖZÖR

Eladó Hoffher gyártmányú gőzkazán, 10 légkörös, vagy elcserélem traktorral. Ondód, Veréb-dűlő 30. 1617 8. 30

ELADÓ HÁZ

Eladó a város központjában beköltözhető családi ház. Veres-utca 10. 254

Eladó Széchenyi utca 88 sz. négy szoba hallos verandás, minden mellékfelszereléssel bíró kertés családi ház. Értekezni: dr. Mitrovics és dr. Mailath ügyvédek. telefon: 32-35. 1028 8. 31

Andrássy-út 71. egy hold szőlő kétszobás lakással eladó. Értekezni écsi és Pap ügyvédeknel Barkamara. 1063 vv.

Létai-út 49. számú ház 1700 négyszögöl szőlővel és gyümölcsösökkel együtt házhelyeknek is kiadó. — Értekezni: 259

Jóforgalmú fűszer és italárú üzlet házzal és 306 négyszögöl gyümölcsösökkel együtt eladó. Cím kiadóban. 268

Eladó 3 éves Tegez-54. számú azonnal beköltözhető ház P. 2600-ért, valamint a Balaton-utca 70. számú ház 1100 négyszögöl földdel. Értekezni: Károly Ferenc József-ut 14. Kalmáczhelyi fatelep. Telefon 11-48. Vasárnap Komlóssy-ú 58. 3+

Külsővárosi tér 15. sz. 826.60 négyszögöl terület két lakással, nagy raklárakkal eladó. Cím a kiadóban. 6+

Elköltözés miatt eladó Tegez-u. 21. sz. alatti ház 10 éve tennálló jömenetelű fűszerüzlettel, azonnal beköltözhető lakással. Értekezni: 2+

ELADÓ HÁZHELY Széchenyi-utca 85. sz. nagyobb telek egytagban eladó. Cím megindító a kiadóban. 4+

Eladó 300 négyszögöl házhely a Népfürdőnél. ára 3800 P. Értekezni: Rakovszky 20. 289

FOLDBÉRLESI Kiadó Nagyhegyesen 15 hold tanyás föld. Cseres-utca 15. 278

ELADÓ FÖLD Ondód, Vedres-dűlőben 4 hold föld eladó. — Varga-utca 22. 487 9. 5

Eladó 6 hold prima szántóföld Kabán Horodskül-dűlőben. Cím a kiadóban. 274

ELADÓ ÁLLATOK Belga anyák, süldők, csincsilla törzs és kerecek eladók. Rokkantelep, Erdély-u. 14. 1960

Sertések, különböző idejűek, eladók. Balogh M. 6. 262

Fejőstehén eladó. Megtekinthető este 7-8 között. Honvédteljes-utca 6. 282

Egy hízósnak való sertés eladó. Szegő-u. 17. 283

Szerkesztésnél jelölés:

PÁLFI JOZSEF

Kiadásnál jelölés:

IP. SZIGETHY GYULA

igazgató

Kiadja és nyomja a

TISZANTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

felelős nyomdamester

SZIGETHY KÁROLY